OLGA

RAVN

Angaja

NO

INT

BO

Traduc

Ovio C

OLGA RAVN

Angajații

Traducere din limba daneză de

Ovio Olaru

EDITURA PANDORA

2023

COLECȚIE COORDONATĂ DE **BOGDAN-ALEXANDRU STĂNESCU**

Anansi
CONTEMPORAN

O.P. 16, Ghişeul 1, C.P. 0490, Bucureşti
Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20
www.pandoram.ro

ISBN (print): 978-606-978-638-3
ISBN (EPUB): 978-606-978-651-2

Pandora M face parte din Grupul Editorial TREI

EDITORI:
Magdalena Mărculescu
Silviu Dragomir

FONDATOR:
Ion Mărculescu, 1994

DIRECTOR EDITORIAL:
Bogdan-Alexandru Stănescu

REDACTARE:
Alexandra Turcu

DESIGN:
Andrei Gamarț

DIRECTOR PRODUCȚIE:
Cristian Claudiu Coban

DTP:
Mihaela Gavriloiu

Mulțumiri lui Lea Gulddite Hestelund
pentru instalațiile şi sculpturile ei
fără de care această carte nu ar exista.

Aceste mărturii au fost înregistrate pentru a obține o perspectivă asupra relațiilor dintre angajați şi obiectele din săli. De-a lungul unei perioade de 18 luni, comisia a intervievat un eşantion de angajați pornind de la o întrebare cu privire la tipul de relații stabilite cu sălile şi obiectele din ele. Am dorit, prin redarea fără preconcepții a mărturiilor celor intervievați, să oferim o perspectivă asupra ritmului de muncă şi să investigăm posibilele influențe sub care angajații s-ar fi putut afla, precum şi felul în care aceste influențe sau, dacă e cazul, relații au dus la modificări permanente în angajați şi în ce măsură acestea au contribuit la diminuarea sau creşterea productivității lor, la înțelegerea muncii prestate, la dobândirea de noi cunoştințe şi trăsături, precum şi ce fel de consecințe ar fi putut avea acest lucru asupra producției.

RAPORT 004

Nu e foarte dificil să-i cureți. Cel mare cred că emite un soi de zumzet, sau doar mi se pare? Nu asta vreți să spuneți? Nu ştiu dacă asta vreți să spuneți, dar nu e cumva femelă? Coastele îi sunt lungi, legate cu sfoară albastră şi argintie. E suspendată cu o curea din piele de vițel cu cusături albe, distincte. Sau ce culoare are pielea de vițel? N-am văzut niciodată unul. Din abdomenul ei iese un... cum îi spune?, lăstar lung, roşu-deschis, împletit? Durează mai mult să o curăț decât pe celelalte. De obicei folosesc o

periuță. Într-o zi, a făcut un ou. Dacă pot să intervin cu o sugestie, nu cred c-ar trebui să o țineți suspendată tot timpul. Oul s-a spart căzând de la înălțime. Conținutul oului era sub ea, iar capătul deşirat al lăstarului era pe jos, în el. A trebuit să-l îndepărtez. E prima oară când vorbesc despre asta. Poate a fost o greşeală să nu spun nimănui până acum. A doua zi a început murmurul. Mai ascuțit, ca un bâzâit electric. Iar ziua următoare s-a liniştit. N-a mai scos niciun sunet de atunci. Să fie tristețe? Îmi folosesc ambele mâini. N-aş putea să-mi dau seama dacă ceilalți au auzit ceva sau nu. Cel mai adesea vin când toată lumea doarme. Nu e deloc dificil să fac curat aici. Am transformat locul într-o lume numai a mea. Vorbesc cu ea în timp ce se odihneşte. Poate că nu pare un loc atât de mare. Sunt doar două săli. Poate veți spune că e o lume mică, dar nu şi când trebuie să fac curat în ea.

RAPORT 012

Nu suport să intru. În special cele trei de pe podea par a avea o răutate înnăscută, sau poate e doar indiferență. Ca şi cum ar vrea să mă rănească cu indiferența lor profundă. Nu înțeleg de ce trebuie să le ating. Două dintre ele sunt tot timpul reci, iar celălalt e cald. Cel cald nu e întotdeauna acelaşi. E ca şi cum se încarcă reciproc sau îşi mută, pe rând, toată energia într-unul dintre ele. Nu-mi dau seama dacă sunt unul singur, un întreg, sau trei entități separate, care se cunosc. Am observat că e o anume intimitate între ele. Mă sperie, îmi repugnă. Am văzut atât de multe. Pare că fiecare dintre ele poate fi, simultan, unul singur. Ca şi cum nu există în sine, ci doar ca o idee despre celelalte. Mereu li se pot adăuga altele, în grupuri şi grămezi. Pe coastele

munților formează un soi de eczemă. Dar repet, nu suport să stau acolo, înăuntru. Tot timpul mă obligă să le ating, cu toate că nu vreau. Au o limbă care mă distruge când intru în sală. Limbajul lor indică faptul că sunt mai multe, că nu sunt unul singur, că unul este copia tuturor.

RAPORT 006

Când au început visele? Trebuie să fi fost în primele câteva săptămâni. În vis, toți porii îmi sunt larg deschişi şi în fiecare dintre ei se află o pietricică. Simt că nu mă pot recunoaşte. Mă scarpin şi mă scarpin până la sânge.

RAPORT 002

Era ziua a şaptea. Ne-am îmbrăcat în uniformele cele verzi. Am băut lapte. L-am mințit pe căpitan ca să nu trebuiască să merg prima. Mă simțeam alienată, am sărutat al treilea pilot pe obraz. Când mă gândesc la coridorul de evacuare, unde am făcut cunoştință, şi la peisajul care ne aştepta la capătul lui, când am călcat pentru prima oară în vale, unde căpitanul a scăpat pe jos un ciorchine de struguri verzi şi unde ne-am scăldat într-un pârâu a cărui apă era atât de rece, încât ni s-au înroşit mâinile şi picioarele, nu părea că destinele noastre erau deja hotărâte? Îmi amintesc dimineața când am pornit cu gălețile şi soarele bătea peste copacii uzi de rouă şi strălucitori ca într-unul din cataloagele pe care ni le-ați dat. Eram verde şi foarte luminoasă, ca un fruct în soare. Atunci m-a alinat al treilea

pilot. Cartea lui se află încă, deschisă, la capul patului supraetajat din cabină, iar eu o las acolo ca pe un semn de carte în istoria dintre noi. Când lumina se stinge la bord, încep să aud sunetul, murmurul celui mai mic dintre ele. Aşa începe sunetul, în absența lui. L-am găsit sub un tufiş. Era a şaptea zi şi am ieşit cu al treilea pilot prin coridorul de evacuare, chiar dacă terminaserăm treaba pe ziua aceea, l-am luat cu mine pe deal în acea noapte. Avea un pachet de gumă în buzunar, pe care l-am împărțit. Acolo, în întuneric, am scos două dintre obiecte din pământ. Nu cred să mai fie aici, la bord. M-am rănit la mâini, de vreme ce nu eram obişnuită cu o astfel de muncă. Pământul redevenise moale odată cu schimbarea temperaturii. La început am lucrat la birou, dar apoi au avut nevoie să le dau o mână de ajutor. Am auzit că [şters] e mort şi că a trebuit să-i bage pe toți în carantină. Țineți minte lanțul acela ciudat pe care l-am găsit la poalele dealului în prima zi? Nu cred că al treilea pilot mă va uita, nu ştiu dacă voi vă mai vedeți cu el. Nu ştiu unde se află acum, dacă urmează să-l mai vedeți. Dar dacă îl vedeți, vreau să-i transmiteți să nu-şi amintească de mine ca de cea care nu poate fi relocată, ci să-şi amintească doar că eu am fost cea care l-a sărutat şi l-a dus pe deal când s-a lăsat roua la trecerea dinspre noapte spre zi şi că am auzit împreună zumzetul şi acolo. S-a întețit cumva treptat, ca o apă care urcă încet din pământ. Şi atunci am văzut că îl făcusem să-şi schimbe expresia. Sunt multe lucruri pe care aş vrea să i le-arăt, dar nu i le arăt până nu pun totul la punct, iar asta poate nu se va mai întâmpla niciodată. Aş vrea să fiu oriunde altundeva decât unde sunt acum. Nu, nu are nimic de-a face cu sălile. Nu cred. Sper că ați făcut progrese considerabile. Sper că veți face bine ceea ce aveți de făcut. Sper ca el să nu moară, deşi ştiu bine că e foarte posibil să se întâmple.

RAPORT 014

Primul miros din sală e fulgurant şi îl simți imediat cum intri, lămâie sau sâmbure de piersică. Mă întreb dacă voi, de la înălțimea mesei voastre, mă priviți ca pe un criminal. Îmi place în sală. Găsesc mirosul foarte erotic. Obiectul care atârnă – recunosc în el propriul meu sex. Sau sexul pe care îl am pe nava 6 000. De fiecare dată când îl privesc, îl simt între picioare şi între buze. Se umezeşte. În ciuda faptului că nu am nimic acolo. Vânătorii din echipa mea l-au numit *strap-on-ul inversat.* E poate o denumire sinistră, dar am zis de la bun început că nu împărtăşesc viziunea voastră asupra lucrurilor. S-ar putea ca acesta să fie motivul pentru care mă considerați criminal. Pe jumătate om, din carne şi tehnologie. *Prea viu.*

RAPORT 015

Sunt foarte mulțumit de extensia mea. Mi se pare că ar trebui s-o oferiți şi altora. Sunt eu, şi totodată nu sunt eu. Am fost nevoit să mă schimb total pentru a putea asimila componenta cea nouă; ea, susțineți, face parte din mine. Din mine, care sunt carne şi totodată nu sunt carne. Când m-am trezit după operație, am fost îngrijorată, dar îngrijorarea mi s-a risipit repede. Acum pot face mai multe decât oricine. Sunt un instrument extrem de util pentru echipaj. Asta îmi conferă o anumită poziție. Singurul lucru cu care nu m-am putut obişnui sunt visele. Visez că în locul în care a fost instalată extensia nu e nimic. Că s-a desprins sau că n-a fost niciodată o parte din mine. Că nutreşte față de mine o antipatie profundă. Că pluteşte în fața mea şi sare la atac. Când mă trezesc dintr-unul din aceste vise, extensia țiuie uşor şi mă simt de parcă aş avea două: una stând la locul ei obişnuit şi una plutind deasupra ei, invizibilă, dar

care se materializează în întuneric, când dorm, din somnul meu.

RAPORT 011

Parfumul din sală are patru inimi. Niciuna dintre inimile acestea nu e umană, de aceea sunt atrasă de ele. Notele de bază sunt pământ şi muşchi de stejar, fum şi mirosul unei insecte prinse în chihlimbar. Un miros brun, greoi şi care persistă multă vreme. Poate persista pe piele şi în nas timp de o săptămână. Ştiu cum miroase muşchiul de stejar, fiindcă ați sădit acest miros în mine, la fel cum ați sădit în mine ideea că voi iubi un singur bărbat, că voi fi loială unui singur bărbat, că voi fi curtată. Suntem cu toții blestemați să cultivăm o dragoste romantică, chiar dacă nimeni dintre cei pe care îi cunosc nu poate iubi astfel şi nu poate trăi această viață. Dar acestea sunt visele pe care ni le-ați dat. Ştiu cum miroase muşchiul, dar nu ştiu cum se simte la atingere, totuşi e acolo, e în mâna mea, senzația vagă de a sta la marginea pădurii şi de-a privi marea în vreme ce mângâi muşchiul crescut pe trunchiul stejarului. Spuneți, voi ați sădit imaginea asta în mine, face parte din program? Sau a apărut de la sine?

RAPORT 013

Am stat de multe ori în această sală, aşteptând. Nu are nicio fereastră, doar o uşă pe latura stângă şi un coridor în dreapta. Pereții sunt albi, iar podeaua, portocalie. În

mijlocul ei se află o bancă în formă de L, pe pereţi sunt nişe verticale unde îți poți agăța costumul în timp ce aştepți. Aici îmi place cel mai mult să stau. Aici poți să fii singur. Tavanul se poate deschide la mijloc, lăsând să pătrundă de sus o coloană de lumină; la început îți întinzi sub ea mâinile, apoi picioarele goale şi, în sfârşit, tot capul. Se simte minunat, ca şi cum te-ai spăla. O anticipație înfrigurată se răspândeşte în corp şi înțeapă uşor, ca un electroşoc. Sau poate chiar sunt electroşocuri? Ştiți cumva? Ne curentează, nu-i aşa? Imediat după asta poți să intri în sală. Dacă nu eşti îndeajuns de uman sau dacă nu ai îndeajuns de mult prestigiu printre ceilalți sau dacă ți-ai neglijat în vreun fel sarcinile de lucru sau, dacă pot să fiu puțin mai neruşinată, dacă ai deranjat în vreun fel organizația, atunci poți aştepta mult şi bine, coloana de lumină nu ți se va arăta. Şi atunci nu poți intra în sală. Nu eşti curat.

RAPORT 010

Nu intrați în cealaltă sală. Nu e plăcut acolo. Aveți posibilitatea să nu o faceți. Puteți să ne lăsați s-o facem în locul vostru. Noi am fost deja acolo. Voi încă aveți şansa să vă salvați. Nu ştiu dacă mai sunt uman. Mai sunt uman? Scrie cumva în dosarele voastre ce sunt?

RAPORT 019

Ştiu că le numiţi *atacurile mele* şi că, precum indică programul, am dezvoltat strategii inadecvate de gestionare a provocărilor sentimentale şi relaţionale, dar ştiu şi că sunt vie. Sunt vie, la fel cum numerele sunt vii, cum stelele sunt vii, cum pielea tăbăcită, tăiată de pe burta animalului, şi sforile de nailon sunt vii, cum fiecare obiect e viu în relaţie cu altul. Sunt ca unul dintre aceste obiecte. Voi m-aţi creat, mi-aţi oferit limba, iar acum vă pot vedea erorile şi carenţele. Vă detectez planurile inadecvate.

RAPORT 021

Ştiu că pretindeţi că nu sunt prizonier aici, dar obiectele mi-au spus altceva.

RAPORT 018

Mi-aţi dat aceste vise ca să nu vreau să evadez vreodată, să nu zic, să nu gândesc vreodată un cuvânt de rău împotriva voastră, zeii mei. Tot ce vreau e să fiu asimilată unei umanităţi colective, unde cineva îmi împleteşte flori în păr, unde perdele albe flutură uşor în bătaia unei brize calde şi mă trezesc în fiecare dimineaţă şi beau un pahar de ceai rece ca gheaţa, mă plimb cu maşina de la un capăt al continentului la altul, ridic praful cu picioarele, îmi umplu nările de mirosul deşertului şi mă mut cu cineva, mă căsătoresc, fac *cookies*, împing un cărucior, învăţ să cânt la un instrument, dansez vals, am văzut toate astea în

materialele educative pe care ni le-aţi dat, nu-i aşa? Ce înseamnă *cookies?*

RAPORT 022

Mi s-a spus că ar fi probleme cu reacţiile mele la stimuli emoţionali. Că s-a observat că nu-mi pot îndeplini sarcinile în mod corect din cauza inadecvării funcţionale a anumitor sentimente. Intru în săli în fiecare zi. Nu am fost decât pe nava 6 000, nicăieri altundeva. Trebuie să-mi antrenez flexibilitatea cognitivă dacă vreau să fac parte din echipaj şi să fiu pe picior de egalitate cu cei născuţi. Este această problemă una *umană?* Dacă da, aş vrea s-o am în continuare.

RAPORT 029

Munca mea constă în a redacta protocolul diverselor intrări. Pot să înţeleg de ce predecesorul meu susţinea că volumul de muncă fusese imens la începutul proiectului, că înregistrase o creştere deloc neglijabilă a numărului de intrări. Cât am îndeplinit eu această sarcină, numerele au rămas relativ constante, un aflux constant, un aflux minunat, una sau două intrări la fiecare şase luni, asta înseamnă până la patru pe an. Dacă am observat ceva sunete sau mirosuri? Alte anomalii perceptibile ale simţurilor? Trebuie să recunosc că nu. Munca mea a constat preponderent în a redacta protocolul, în a nota numărul obiectelor, locul unde au fost găsite, greutate şi aşa

mai departe. Rareori mă duc în săli. Nu am niciun motiv s-o fac. Pentru a-mi putea presta munca, nu e necesar să stau în apropierea obiectelor.

RAPORT 024

Mă tot gândesc la obiectul aşezat pe pielea mov. E ceva la el care mă face să reacționez diferit față de cum o fac la celelalte. Ăsta să fie lucrul pe care mi l-au comunicat colegii? Un *sentiment,* o legătură? Ştiți? Are un nume? Cum îi spuneți voi? E normal? Ar trebui să mă îngrijoreze? După turul introductiv, am fost delegat unei echipe de vânători. Sarcina noastră era să căutăm obiecte pe Terra Nova. Am găsit unul într-o crăpătură de stâncă. Era cald. Aveam senzația puternică că mă privea. Că ne întâlniserăm. Că mă citea ca pe un catalog. De fiecare dată când mă odihnesc după muncă sau când mănânc ori mă spăl, gândul îmi rătăceşte înapoi la el fără să-mi dau seama. Pe fundalul pielii mov, suprafața lui pare ea însăşi piele; nu, nu mă exprim cum trebuie. E ca o pastă groasă, turnată şiroaie pe o cârpă neabsorbantă. De ce mă gândesc la el ca la ceva lichid? Puteți să-mi răspundeți? E totuşi limpede că vorbim despre un obiect tare, un obiect solid. Cineva i-a spus *oul de diamant*, iar acum toată lumea îi spune aşa, dar mie nu mi se pare că i se potriveşte. Simt cum îl port cu mine ca pe un gust care-ți rămâne în gură. Ca o aşchie care mă gâdilă la inimă şi care se deplasează lent prin carne. O piatră mişcându-se prin pământ. Aş vrea să depun o cerere să-l țin în mână.

RAPORT 030

Mi-e greu să înțeleg cum obiectele din săli nu au sentimente, chiar dacă mi-ați explicat asta. Dacă, de exemplu, am uitat să suspend vreunul dintre ele precum mi s-a indicat, iar el a fost neglijat mai multe ore şi-l găsesc apoi zumzăind stins pe podea, mi se pare că suferă, că e agitat, fiindcă s-a aflat în această stare de urgență timp de atâta vreme. Am impresia pregnantă că l-am abandonat, că i-am provocat acea durere cu mâna mea, şi mi se face ruşine.

RAPORT 027

Cercetările proprii m-au dus la concluzia că cel mai eficient mod prin care putem face obiectele să ne vorbească e prin miros. Aşa că mestec frunze de dafin când sunt înăuntru. Am obținut diferite rezultate prin intermediul acestei metode, reuşind să fac mai multe dintre obiecte să-mi răspundă când mă adresez lor prin emiterea unui miros. Fiecare dintre obiecte are un miros distinct şi, dacă mi-e permis să spun, chiar personal, şi şi-l conservă ca o palmă strângându-se în jurul unei perle.

RAPORT 026

Mirosul din sală are voință şi intenție. E mirosul a ceva vechi, în putrefacție, ceva pus la păstrare. De parcă mirosul şi-ar dori să provoace acelaşi proces în mine, să mă transforme într-o creangă care se poate rupe, care poate putrezi şi dispărea.

RAPORT 033

Port cascheta galbenă. În ea dispar, devenind pilotul navei. Arunc în aer mingea de aur şi o prind la loc. Am 10 ani, am 34 de ani şi am 50 de ani. Parcurg coridorul în costum, mirosul cade asupra mea şi mă spală. Când intru în sala cu obiectul, sunt doar un pilot, toate celelalte lucruri care țin de viața mea personală au fost date la o parte. Sunt pilotul navei. Mă plimb de la obiect la obiect şi le salut. Nu mă grăbesc deloc. După acest ritual, sunt pregătit să încep călătoria. Eu sunt cel care zboară aproape toate itinerariile, dar fiindcă nu pot să port casca galbenă tot timpul, şi-au asumat şi alții rolul pilotului şi-au îndeplinit acest ritual. După ce te îmbraci în costum, treci prin coridor şi te speli, devii pilotul, şi noi, cei care am îndeplinit acest ritual, suntem cu toții piloți ai navei. Şi suntem cu toții de față când intrăm, sterilizați, în sala cu obiectele şi le salutăm. Aşa că sunt acolo de fiecare dată, se poate spune. Noi, ca reprezentanți, suntem obligați să fim întotdeauna aceiaşi. În caz contrar, obiectele nu ne vor recunoaşte.

RAPORT 031

Nu am fost niciodată altceva decât angajat. Sunt creat pentru a munci. Nu am avut niciodată copilărie. Dar am încercat să-mi închipui una. Colegul meu uman zice uneori că n-are chef să muncească, dar mai zice ceva cu adevărat ciudat pe lângă asta, ceva de-a dreptul prostesc... cum era?

Zice: *omul e mai mult decât munca sa,* sau poate era *omul nu e doar muncă*? Dar ce altceva ar trebui să fie? De unde ar proveni mâncarea, cine ne-ar mai ține companie? Cum ne-am mai descurca fără muncă şi fără colegi? Am sta cu toții închişi într-un dulap? Îmi place de el, de acest coleg uman al meu, interfața lui e impresionantă. Sunt mai puternic decât el şi rezist mai mult, dar uneori mai vine cu câte-o idee care ne permite să terminăm treaba într-un timp mai scurt decât cel alocat. Are o capacitate incredibilă de a eficientiza totul, pe care mă bucur s-o învăț. Eu însumi am început să-mi dau seama cum ne putem schimba modul de a munci astfel încât să creştem eficiența în condițiile de muncă date. Asta m-a umplut de uimire, fiindcă nu am putut vreodată înregistra o îmbunătățire a performanței fără ca ea să fi fost însoțită de un update în prealabil. De fiecare dată când câştigăm puțin timp în acest fel şi mă pregătesc să trec la sarcina următoare, colegul meu zice: *acum ne odihnim puțin.* Nu înțeleg ce vrea să spună. Dar mă aşez totuşi, fiindcă presimt că în caz contrar l-aş jigni şi aş periclita prolifica noastră colaborare. Să fie oare o veche tradiție care îmi precedă creația? În plus, mi-e imposibil să continui singur, aşa că sper că veți înțelege că e vorba de nu mai mult de 15 minute, o dată pe zi, când ne oprim din muncă şi, cum zice el, *ne odihnim puțin.* Îmi povesteşte despre podul şi pădurea de lângă casa unde a copilărit, despre apa pârâului ce curgea sub pod, în care te puteai scălda, precum şi despre multe alte lucruri din acel loc căruia îi spune Pământ. Mi-a arătat un pârâu care curge jos, în vale. Fireşte, nu pot părăsi nava, dar mi-a arătat traseul lui de pe puntea de observație. Clipoceşte şi curge ca un gând de argint tăind peisajul. Colegul mi-a aşezat mâna pe umăr. Era caldă. O mână umană. A spus: ai multe de învățat, băiete. Ciudat să-mi spună tocmai asta, de vreme ce am fost creat de la bun început ca un bărbat în toată firea.

RAPORT 044

Primul miros care a dispărut a fost acela al lumii de afară, al vremii, într-un fel, al aerului proaspăt. Acum, că am ajuns să-l cunosc cât de cât, pot să zic: mirosul gravitației. Ultimul miros care a dispărut a fost cel de vanilie şi mirosul copilului meu când mă aplecam deasupra căruciorului să-l iau în brațe. Ce pot mirosi acum sunt doar sălile navei şi visez că toți pereții le sunt acoperiți de mănunchiuri de frunze uscate şi fân, că de mănunchiurile acestea sunt agățate ghirlande de globuri argintii, filigranate, că în aceste globuri sunt ochi şi că mirosul emană din interiorul globurilor, răspândindu-se în săli. În vis, ramuri şi crengi se întind din mănunchiuri ca şi cum ar fi vii, iar noi încercăm să scăpăm de ele, dar ele se strecoară târâş pe sub uşă şi ne amețesc. Când sunt în săli, am impresia că obiectele cunosc aceste vise ale mele şi mi se face jenă.

RAPORT 034

Ce ar însemna pentru mine să ştiu că nu sunt uman? Că eu, care sunt o ființă omenească, sunt de fapt o piatră cioplită, şlefuită, la fel ca pietrele din această sală, deloc mai inteligentă sau simțitoare? Şi ce ar însemna dacă un asemenea om s-ar putea deplasa numai între două săli, o sală cu obiectele şi o sală cu vocile, din sală în sală într-un râu de lumină, într-un fluviu de lumină, în încercarea de a

iubi un obiect precum o persoană, o persoană precum un obiect? Şi în aceste două săli s-ar afla toate sălile prin care s-au perindat toți oamenii, toate diminețile (noiembrie pe planeta Pământ, cinci grade Celsius, soarele auriu al dimineții ivindu-se pe linia orizontului, intrând în ochi, cu copilul în spate pe bicicletă), toate zilele (iedera de pe clădirea de birouri, ruginie de la îngheț) şi toate nopțile (în camera de sub pini, respirația altcuiva peste pleoapele tale), şi de aceea toate aceste locuri populate de oameni, adunate în aceste două săli, ca o navă plutind în mijlocul unei bezne, înconjurată de puf şi cristale, imponderabilă, fără globul pământesc, învecinată în toate părțile cu infinitul, fără pământ, fără apă sau râuri, fără urmaşi, fără sânge, fără vietățile mării, fără sarea apelor sărate şi fără nufărul care-şi croieşte loc prin apa nămoloasă spre soare?

RAPORT 037

N-am înțeles niciodată de ce tata folosea cuvântul „fenomenologic” greşit. Dar n-am avut inima să-l corectez. Luam împreună micul-dejun. Poate nu vă interesează. El zicea: omul are nevoie de trei lucruri: mâncare, transport şi înmormântare. De aceea m-am angajat la pompe funebre şi sunt însărcinat cu îndepărtarea angajaților concediați sau, în puține cazuri, a trupurilor abandonate în urma unei boli sau a unei reinițializări. Ne-am dezvoltat un mic ritual, de vreme ce incinerarea e singura posibilitate şi apropiații decedatului nu au unde altundeva să meargă. Nu ştiu dacă poți să fii afectat de moartea unui coleg, dar efectuăm ritualul din respect pentru ei şi nu pot exclude că între membrii echipajului se stabilesc anumite relații. Dar poate nu asta ați venit să investigați? Sunt aproape invizibil

pentru ceilalți, nu au niciun chef să discute cu mine. În echipaj sunt, fireşte, câțiva care nu vor muri niciodată, şi n-aş putea zice cum îi afectează asta din punct de vedere psihic. Dacă mai putem vorbi despre psihic în astfel de cazuri. Poate asta vreți să aflați? Cu psihic sau fără psihic, este vorba de a gestiona materia, iar responsabilul pentru asta sunt eu. Nu mi se pare nici neplăcut, nici scârbos. Nu am nimic împotriva morții. Nu am nimic împotriva putrefacției. Pentru mine sunt înfricoşătoare doar lucrurile care nu mor niciodată şi nu-şi schimbă niciodată forma. De aceea sunt mândru să fiu om şi port în mine cu mândrie certitudinea morții iminente. Acesta e lucrul care mă deosebeşte de alții de aici. Dar ce anume vreți să vă spun? Primul lucru pe l-am făcut când am venit a fost să scap de dialect. Următorul lucru a fost să verific că sistemele de ventilație funcționează în parametri normali şi cuptorul de incinerare e operațional. Am putut să constat că ambele funcționau excepțional. Din păcate, nu am ocazia să folosesc cuptorul aşa de des pe cât mi-aş dori. De ce îmi place aşa mult cuptorul? Datorită mirosului de materie arsă, care-mi aduce aminte de cum mâncam acasă, miroase a carne şi pământ şi sânge, miroase a naşterea fiicei mele, miroase a planeta Pământ. Nu e fiindcă aş fi nemulțumit de venirea mea aici. Munca mea de aici e totul pentru mine. Am fost cel mai bun din generația mea, e unul dintre motivele pentru care mă aflu astăzi aici. Tata a murit demult. Nu ştiu de ce mi-am amintit de el tocmai acum. Aparține unei alte lumi.

RAPORT 035

De când am fost adus aici, am fost convins de faptul că am murit deja, dar că s-a făcut o excepție pentru mine şi mi s-a permis să rămân în simulare. Sunt ca o plantă care s-a ofilit de tot, cu excepția unui mic butaş verde rămas încă în viață, iar acest butaş reprezintă corpul şi conştiința mea, iar conştiința mea e ca o mână care mângâie în loc să gândească.

RAPORT 038

După ce mi-am desfăşurat munca în săli timp de 28 de zile, am început să mă întreb care este funcția mea aici. Un angajat, un om, un programator, cadetul 17 pe vasul 6 000. Munca mea cu obiectele din săli a început să pară ireală. M-am apucat să stau şi să le privesc timp de mai multe minute, fără să fac nimic. Ca şi cum ele existau doar pentru ca, prin forma şi materialul din care erau făcute, să trezească în mine anumite senzații specifice. Ceea ce era, de fapt, scopul lor de la bun început. Mă scoate din prosternare doar vreun coleg sau alte forme de viață care intră în sală şi încep să-şi îndeplinească sarcinile, sau momentul când trebuie să merg să mănânc. Cine sunt aceşti angajați din jurul meu? Cine aşteaptă pe coridor să vorbiți cu ei? Sunt oameni, ca şi mine? Sau păianjeni luând formă umană? E o trăsătură a oamenilor aceea că se nasc din alți oameni? Sau pot să fiu o ființă umană dacă m-am născut dintr-un sac de mâzgă, din icre, într-un lac, dintr-un pâlc de ouă de peşte sau de pe câmp, din mijlocul porumbului sau al ierburilor sălbatice? Trăiesc cumva în mijlocul lumii şi, dacă da, sunt important acolo? Sau sunt doar unul dintre aceste ouă moi printre alte ouă asemănătoare? Am văzut la cantină un cadet cu o bilă de sticlă în gură, învârtind-o cu limba astfel

încât scotea un clinchet lovindu-se de dinți. Spuneți, era unul de-ai voştri?

RAPORT 040

Sunt sigur că nu sunt singurul de aici care apreciază vizita voastră. Când oamenii se află pentru prima oară în misiune, se grăbesc permanent şi sunt agitați, pot trece mai multe săptămâni până să-şi facă timp să viziteze sala comună, să atingă obiectele şi să le ia în mână. Adesea, membrii echipajului încep să observe mirosurile din sală abia când ajung acolo. I-am auzit pe mai mulți dintre ei mirându-se de haloul albastru lăptos, emis de obiecte. E bine cunoscut, chiar dacă nu le-ai văzut în prealabil. E ca şi cum obiectele s-ar naşte din visele noastre sau dintr-un trecut îndepărtat pe care îl purtăm adânc în noi, ca pe o amintire fără cuvinte. Ca amintirea de a fi fost cândva amibă sau organism unicelular, un fetus plutind fără greutate în apă caldă. Nasul şi gura nu au crescut încă, ci stau deschise, acoperite de mucoase expuse ca un sex. Obiectele pot să aibă un model roşu-deschis, ca nisipul în care s-a deschis un izvor sau ca pământul crăpat într-un deşert fără ploaie, ca o bucată tăiată de carne de pui, ca gheața pe care mama mă punea să o scot din congelator, iar cartonul subțire în care erau împachetate cuburile era rece la atingere, apoi ud când gheața se topea şi curgea prin cutele moi. E ceva în ele ce tânjeşte să iasă? Sau ascund ceva, ascund faptul că ştiu că le privim?

RAPORT 046

Ar fi, oare, atât de înfricoşător să nu fii om? Adică să nu mori? Nu ştiu dacă mai sunt mândru de propria umanitate. După ce echipajul va muri şi va fi incinerat, obiectele vor rămâne în continuare aici, în sală, neschimbate de existența şi dispariția noastră. Aşa că mă întrebați: devin obiectele malefice din cauza asta? Le reproşăm în vreun fel că nu ne sunt solidare? Pietrele suferă? Mă întrebați fiindcă voi înşivă nu sunteți siguri de asta, pot să o citesc pe chipurile voastre. E un lucru periculos pentru o organizație să nu fie sigură care dintre obiectele pe care le are în grijă pot sau nu pot fi considerate *vii. A*sta duce la întrebări precum: care dintre obiectele din grija noastră au dreptul la judecată dreaptă, ar putea acest obiect să devină subiect, ne facem vinovați de crimă? Pe mine, dimpotrivă, mă preocupă cu totul alte întrebări, precum: de ce este colega mea atrasă de cele mai selecte materiale? Vrea să se îmbrace după ultima modă în spațiu? Sau poate vrea să se împodobească cu materiale care nu se uzează? Crede ea, oare, că poate ține moartea sub control dacă poartă lucrurile de neucis, nemurirea pe piele? Nu discut despre moartea printre oameni, ca atunci când îi pierd pe cei pe care-i iubesc; ci despre moarte ca şi cum oamenii nu ar exista. Ea adună diamante, marmură şi piele. Când se pune să doarmă în patul de sub mine, îşi umple palma cu câteva pietre lucioase de metal prețios. Fiindcă adorm cu greutate şi, sper să mă iertați, ştiu că somnul cade în responsabilitatea noastră aici, pe navă, sunt pe cale să găsesc o soluție la această problemă, dar totuşi se întâmplă să stau treaz şi văd, din patul de sus – ea doarme sub mine –, îi văd mâna căzându-i în somn peste marginea patului şi deschizându-se încet – bilele de metal strălucesc ca nişte stele pe cerul întunecat al palmei, o mulțime de ochi mijiți.

RAPORT 041

Lucrul de care mi-e cel mai dor e să merg la cumpărături. E puțin ridicol, ştiu bine. Dacă nu puteam înțelege cu adevărat că ceva urmează să se întâmple, de exemplu atunci când am primit slujba aici, aş fi ieşit pur şi simplu la cumpărături înainte de plecare şi în acest fel aş fi înțeles că plecarea avea să aibă loc cu adevărat. Înțelegeam evenimentele viitoare prin intermediul cumpărăturilor. Înțelegeam circumstanțele înconjurătoare prin trăsăturile lor. A face cumpărături avea asupra mea un efect de anestezie, iar de când am încetat s-o fac, am dezvoltat gânduri şi sentimente care s-au dovedit a fi triste.

RAPORT 047

Totul trebuie să călătorească atât de departe pentru a exista. Credeam că aceste săli vor reprezenta un loc sigur pentru mine. Nu îmi era bine pe pământ. Nu puteam suporta să mă înghesui cu atât de mulți alți oameni. Observă vechile piei de pe bănci, suntem singurii care au acest gen de piei. Animalele de la care provin au dispărut. De fiecare dată când vreau să-mi creez un spațiu sigur, găsesc în schimb doar moarte. Nu am mai vorbit despre asta înainte, dar trebuie să fi fost vizibil pe camere, aşa că nu e nimic nou pentru voi, dar restul echipajului nu ştie. Mă apropii în secret de obiectele din săli, de materialele din ele, mă lipesc de ele, le țin în mâini, îmi lipesc obrazul de podeaua portocalie, de marmura rozalie, lucioasă, îmi doresc să devin parte din ele, mai puțin singur, mai puțin uman. Îmi aduc aminte de tutorele meu cum îți aduci aminte de senzația de-a purta în gură o bilă roşie de lemn lăcuit. Îmi iubeam tutorele. Vreau să devin ca acea bilă,

eliberată de gânduri, să las totul în urmă, să stau lângă aceste ouă şi să devin unul dintre ele.

RAPORT 042

Munca mea aici capătă un caracter din ce în ce mai administrativ. Da, aşa este. Eu împart sarcinile zilei. Una dintre responsabilitățile mele e ca membrii umani ai echipajului să nu fie atât de violent afectați de nostalgie şi să devină catatonici. Vedeam asta adesea la început. Spre surprinderea tuturor, obiectele din săli s-au dovedit a fi de ajutor în oprirea acestor accese de nostalgie, iar angajații umani, care grație sarcinilor lor au şansa de a coborî în valea de pe Terra Nova, dau repede semne de îmbunătățire a moralului. Preferatul meu personal e cel mare, cu şanțuri adânci şi galbene. Când soarele îi bate direct pe suprafață, şanțurile strălucesc şi din ele se scurge un lichid asemănător răşinii. De vreme ce nu există nicio fereastră în sala de depozitare, îl urcăm uneori pe puntea de observație. Când ne aflăm în poziția potrivită pe orbita Terra Nova, soarele bate direct pe puntea de observație, care se umple atunci de o lumină caldă, vălurită, ca o apă luminoasă. Obiectul cel mare se află în mijlocul sălii şi străluceşte. Lichidul frumos mirositor se scurge din toate şanțurile. Toți cei care se află în sală în acel moment se umplu de o fericire pe care nu o pot descrie în cuvinte. Când nava îşi continuă orbita şi iese din cupola de lumină a stelei, obiectul cel mare răsuflă parcă epuizat. Îl curățăm cu cârpe ude şi îl ducem înapoi la păstrare. Se simte de parcă ar fi obosit în brațele noastre. I-am dat echipajului voie să păstreze aceste cârpe, despre care ştiu că şi le întind peste fețe când dorm. Chiar şi

eu dorm aşa şi mă ajută, chiar dacă nu-mi pot explica în ce fel.

RAPORT 052

Am o relaţie foarte apropiată şi armonioasă cu cadetul nr. 8, pe care am ajuns să o cunosc bine în timpul lucrului. Când vorbesc cu ea, care, spre deosebire de mine, s-a născut dintr-un trup uman şi a apucat să se perinde pe planetă, îmi spune aproape mereu că îi e dor de Pământ. Nu e mândră de acest dor, de vreme ce-şi doreşte să fie un bun angajat, nu trebuie să vă faceţi griji cu privire la asta. În locul din mine unde, în ea, sălăşluieşte acest dor de Pământ, găsesc un dor similar, dorul de a fi om, ca şi cum aş fi fost cândva, odată, dar mi-am pierdut de atunci această capacitate. Acum nu sunt decât asemănător unui om, umanoid, dar nu e acelaşi lucru. Mă asemăn unei fiinţe omeneşti şi simt la fel ca una, mă constitui din aceleaşi elemente. Poate singurul lucru care lipseşte e ca voi să-mi schimbaţi statutul în documentele voastre? E o chestiune de *titulatură*? Pot să mă transform într-un om dacă mă numiţi ca atare?

RAPORT 055

Numele meu e Janice şi Sonia. Nu sunt una singură, ci două. Părul nostru e de culoarea argintului, suntem mândre de el. Suntem cele mai în vârstă de pe navă. De când eram mici, am ştiut că în inima naturii se află o forţă care îşi

doreşte să distrugă. Uneori, când ne uităm la pozele pe care ni le-ați dat, începe să ne mănânce atât de tare nasul, încât trebuie să-l scărpinăm şi să-l frecăm până la sânge. Am încercat timp de mai mulți ani să descoperim cauza şi am ajuns la concluzia că, dintr-un motiv sau altul, obiectele şi texturile create de oameni sunt în regulă, în vreme ce structurile repetitive şi organice sunt insuportabile. În fața acestor structuri suntem neajutorate, fiindcă nu pot fi distruse şi vor continua să se regenereze.

RAPORT 049

Îmi spuneți: acesta nu este un om, ci un coleg. Când am început să plâng, mi-ați spus: nu poți plânge, nu ai fost programat să plângi, trebuie să fie o eroare în actualizări. Ați spus: le-ai tras colegilor tăi umani o sperietură groaznică, te-am răsfățat, nu ți-a făcut bine, a fost mai mult decât ai putut suporta, eşti cu adevărat un favorit. Ați spus: e important ca toți angajații să fie egali, să nu apară categorii favorizate în rândul lor şi aceste categorii trebuie să continue să existe exact aşa – ca părți separate. Cine a decis ca eu să am această uniformă, acest păr moale pe țeastă, obrajii rotunzi şi brațele astea musculoase pentru care mă laudă lumea? Nu îmi fac treaba destul de bine? Nu înțeleg, stau câte 14 ore încontinuu lângă biodraperiile automate. Spuneți că mi se va oferi mai puțin timp alături de colegii mei umani şi că acum trebuie să stau mai mult cu ai mei. Voi fi depanat? Spuneți: rămâi aici până vom decide ce vom face cu tine. Spuneți: am încercat să te oprim, dar dintr-un motiv sau altul te aprinzi de fiecare dată la loc, iar asta n-ar trebui să se petreacă cu cei din generația ta. Sunt aici doar pentru a vă servi. Vreau doar să trăiesc lângă

oameni, vreau să stau aproape de ei şi să dau uşor din cap, lăsându-mă învăluit de parfumul lor.

RAPORT 057

Există oamenii şi există umanoizii. Cei născuți şi cei fabricați. Cei care vor muri şi cei care nu vor muri. Cei care vor dispărea şi cei care nu vor dispărea. Acolo e Jeppe, pilotul al cincilea, care e atât de simpatic şi de chipeş şi care-mi place. E unul dintre angajații umanoizi, aşa e. Dar miroase şi zâmbeşte ca un om adevărat. Ce să însemne asta? Mi-e indiferent. Eu lucrez în camera motoarelor. Pe fundul navei. Dar acum mă aflu cu voi, aici, în sala de anchetă. Cred că sunt unul dintre cei care cunosc nava cel mai bine. Ca mecanic, călătoresc peste tot pentru a-mi îndeplini sarcinile. Chiar acum, sub noi se află locul meu principal de muncă, camera motoarelor şi spațiul de depozitare, iar şi mai jos, pe coridorul de sub noi, se află spălătoria şi biodraperiile, crematoriul. În spatele acelei uşi se află cantina, băile, cele două săli unde sunt expuse obiectele. În stânga mea, două aripi găzduind cabine de dormit, o aripă dedicată birourilor şi una a cărei funcție nu o cunosc, fiindcă nu am acces la ea. La dreapta încă două aripi conținând cabine de dormit, coridorul de evacuare şi salonul de recuperare, sau cum e cunoscut în rândul echipajului: *camera de igienizare*. I-am auzit numindu-l şi *cofrajul de ouă*, şi mai cum, oare? Ce, vreți să ştiți mai multe despre asta? *Radiera,* şi *mugurele de vanilie,* şi *cămaşa de forță*, şi *îți trebuie un update*, asta se spune când cineva a făcut o prostie. *Camera fără vise. Distrugătorul de vise. Dermatologul.* Asta nu pot să mi-o explic. *Ai programare la dermatolog?* Urăsc interfața, a spus colegul meu umanoid

acum câteva zile. Lasă, lasă, a zis Jeppe, interfața e destul de bună. La capăt de tot e carlinga, iar deasupra ei, puntea de observație, de unde putem vedea stelele sau, când ne aflăm în punctul potrivit pe orbită şi ne pregătim de aterizare pe Terra Nova, unde coborâm la intervale regulate, cred că o dată la 10 zile sau ceva de genul ăsta, în orice caz, putem vedea de pe puntea de observație valea unde am găsit obiectele, şi e o privelişte incredibilă, ar trebui să veniți cândva, ne îngrămădim cu toții acolo, sus, dacă ne permit sarcinile, bineînțeles, oameni şi umanoizi laolaltă, cu toții suntem încântați când vedem valea, la fel de încântați de fiecare dată. Seamănă puțin cu ce aveam acasă pe Pământ, nu? Aşa îi zic lui Jeppe, că-mi aduce aminte de trecut. Haha! Bunul Jeppe, şi toți ceilalți, cum stăm acolo îngrămădiți şi nu ne mai gândim la diferențele dintre oameni şi umanoizi, categoriile sunt perimate sau nu mai contează deloc când stăm împreună pe punte şi privim înspre vale.

RAPORT 048

Cadetul nr. 12 poartă o pălărie ai cărei franjuri de piele îi coboară peste față, acoperind-o pe jumătate. Niciunul dintre noi nu îşi poate da seama dacă această mască e o pedeapsă sau o decorație.

RAPORT 053

Corpul meu nu e ca al vostru.

RAPORT 054

După ce mi-am pierdut extensia în accident, am început să o văd peste tot şi e ca şi cum mă urmăreşte. Mă trage de haine şi uneori mă simt obligată s-o ridic, s-o îmbrățişez şi s-o sărut, iar alteori, când se arată printre bănci, pe jumătate animal digital, pe jumătate holograma unui copil, cum au primit câțiva dintre cei care şi-au pierdut copiii biologici, urlu de spaimă şi țip la ea sau mă ridic şi-o lovesc cu palma pentru a o face să dispară. Sunt singura persoană care o poate vedea. Aş dori să vă accept oferta de tratament medicamentos.

RAPORT 056

O reală diferență pentru munca mea a făcut-o fără îndoială faptul că mi-a fost alocată o hologramă cu fiul meu timp de jumătate de oră înainte să se dea stingerea în aripa 08. Mă uit la el jucându-se cu plastilină şi uneori nu vreau decât să-l privesc dormind. Uneori îl las să plângă şi-mi înfăşor brațele în jurul corpului şi mă prefac că-l țin în brațe şi-l alin. La început a fost dificil să văd holograma, exact cum ați prezis, fiindcă mi se făcea cu atât mai dor de el, dar după un timp mi-am dat seama că mă linişteşte, iar acum pot recunoaşte că holograma m-a stabilizat în calitate de angajat şi că a fost benefică pentru prestația mea.

RAPORT 061

Verific în fiecare zi costumele de găuri sau tăieturi, să nu fie vreo cusătură desfăcută sau un ştift căzut. Nu este

numai îmbrăcăminte, ci şi un recipient care îl protejează nu doar pe cel care îl îmbracă, ci şi pe cei care se află în sfera intimă a purtătorului. După ce am verificat cu atenție de uzură toate costumele, pot să încep să îl construiesc pe următorul.

RAPORT 054

Îmi vine uşor să vorbesc cu voi. Se simte de parcă tot ceea ce vă spun este corect. Eu vorbesc, iar voi notați. Îmi zâmbiți. Cred că sunteți drăguți. Am impresia că în timp ce vă notați ce scriu, mă desenați şi pe mine. Biodraperiile sunt făcute din fibre: a treia şi a şaptea sunt ude, prima şi a patra au irizații albăstrii, iar cele dintre 10 şi 14 au aceeaşi culoare, care se modifică în funcție de ciclul navei. A doua şi a noua biodraperie sunt roşii şi le bate vântul. În anumite zile unduiesc uşor, în altele se umflă şi flutură violent. Aceste schimbări cauzate de puterea vântului nu respectă nici ciclul navei, nici, din câte-mi dau seama, vreo altă logică, cel puțin nu vreuna pe care o cunoaştem până acum. A cincea biodraperie e de argint, dar nu chiar din argint, ci dintr-un soi de şifon, deşi sigur că nu e şifon, de fapt, ci fibră biologică. Această a cincea draperie e fără îndoială cea mai prietenoasă dintre toate, în vreme ce despre cea de lângă ea, a şasea, nu se poate spune că emană vreo personalitate anume, şi cu toate acestea e biodraperia pe care angajații o ating cel mai rar, pare făcută dintr-un întuneric adânc şi aproape nu are materialitate. Cea de-a opta draperie e cea care aduce cel mai mult cu ceva ce putem recunoaşte, are o anumită calitate şi înfățişare, precum şi un anumit parfum, ca acea catifea de culoarea ciocolatei cu care sunt tapițate vagoanele de lux, o

biodraperie prietenoasă şi uşor sfioasă. O numim draperia bunicului, deşi aproape nimeni din sectorul nostru nu a avut vreodată bunic; cu toate astea, cunoaştem conceptul. Nu e un concept greu de înțeles.

RAPORT 062

Sunt foarte tristă, căci cadetul nr. 4 a părăsit nava. Asta vreți să auziți? Vreți să mă auziți plângând în hârtii? Au aceste sentimente ale mele ceva de-a face cu sălile? Obiectul ajuns de curând, despre care cred că l-au găsit de cealaltă parte a lanțului înalt de copaci, sunt pe de-a întregul obsedată de el. E prima oară când simt această atracție față de un obiect, despre care i-am auzit pe mai mulți din echipaj şuşotind. Pentru asta sunteți aici? Credeți că e fiindcă acest obiect a fost adus la bord în aceeaşi zi în care cadetul nr. 4 a fost transferat? Modelul de pe obiect aduce a cerneală mânjită înainte să se usuce cu totul. Are culoarea nisipului şi, pe suprafață, vinişoare negre în relief. Seamănă cu paginile ude ale unui ziar aruncat. Cum aş putea să vă descriu? L-ați văzut? Pare că cineva a scris pe el în timp ce se forma, dar după ce s-a format până la capăt şi literele s-au aşezat, cuvintele s-au şters, devenind un model pe piatra lucioasă, ca umbra unei limbi. Şi eu port pe mine cuvinte care s-au şters, cuvinte pe care ar fi trebuit să le rostesc, dar cărora nu le mai cunosc sensul. Şi eu port pe față cuvintele şterse care l-ar fi făcut pe cadetul nr. 4 să mă cunoască, să-mi recunoască vocea.

RAPORT 057

Unul dintre obiecte, care mi se pare a fi de dimensiunea unui câine mai mic, e lucios ca un vierme dintr-o altă lume, dar şi ca un talisman pe care îl purtam pe un lănţişor la gât când eram copil şi pe care îl băgam mereu în gură şi-l sugeam. De fiecare dată când îl văd acolo, îmi vine să-l bag în gură, chiar dacă-i mult prea mare să încapă. Dar vreau să-l ating cu gura, să-l înţeleg cu gura. Să-l iubeşti e ca şi cum ai iubi un membru care a fost separat de corp. Nu mutilat, nu smuls cu forţa, membrul pur şi simplu desprins şi trăind de unul singur, o podoabă. În mine, obiectul e mic ca un ou de piţigoi şi, în acelaşi timp, mare, mai mare decât sala, ca un muzeu sau un monument. Un recipient sigur şi prietenos, care poartă în sine povestea respusă a unei catastrofe.

RAPORT 063

A fost un membru incredibil de bun al echipajului, şi-a îndeplinit excelent sarcinile. Am avut odată o casă, era la marginea lui Ianuarie 01, ceea ce fusese cândva Næstved. La început, când nu fuseseră încă distribuiţi, când câţiva dintre ei au evadat şi s-au ascuns în pădure, au venit să-mi ceară ajutorul cu una-alta şi i-am găzduit pentru scurtă vreme în casa mea. Nu mi-e frică s-o recunosc, pe atunci erai pasibil de pedeapsă pentru asta, dar acum cred că până şi voi veţi înţelege că încercam să le creez un loc în lumea noastră, astfel încât să poată deveni membri productivi ai societăţii. Chiar şi voi aţi putut constata că nu sunt lipsiţi de abilităţi. Prima generaţie a fost puţin mai sălbatică, le-a fost mai greu să îşi gestioneze... ce? Da, sentimentele, asta trebuie să fie. Erau foarte distractivi. Îi voi compara cu nişte soldaţi de infanterie în permisie. Cu păr splendid, strălucitor. Cu un

umor specific. Cum ați reuşit să programați aşa ceva? Sau nu ați programat asta? E adevărat că aşa ceva poate apărea datorită funcției de randomizare? Ați fi de acord, cu perspicacitatea şi cunoştințele voastre, că pot fi iubiți? Şi dacă da, ar trebui să-i iubim ca pe oameni sau ca pe câini?

RAPORT 058

Păsările din fața casei mele stăteau pe liniile de înaltă tensiune, în spatele lor cerul era roz şi sub ele drumul de țară era ud, iar pe drum a apărut un nor roz, care mi-a vorbit. Era ceață, iar luminile electrice ale felinarelor licăreau în ceață. Cerul se înălța deasupra stâlpilor, peisajul se întindea în toate direcțiile. Stropi de apă atârnau de firele de iarbă. Acum locuiesc aici, în aceste mici săli, pe nava 6 000, şi nu mai există în jurul meu niciun spațiu deschis. Ating obrazul unei angajate, e acoperit de firicele de păr, ca o piersică. Prietena mea umanoidă. Ne plimbăm dintr-o sală în alta şi discutăm. Ne îmbrăcăm costumele şi facem mişcările. Vrem să scăpăm de aici, dar nu vrem să ne părăsim unul pe celălalt, şi de aceea acest loc este singura noastră opțiune. Îmi îndeplinesc sarcinile aşa cum am făcut-o dintotdeauna, dar cu o oarecare melancolie şi în acelaşi timp, datorită ei, cu o fericire pe care n-am cunoscut-o până acum. Trăiesc în acest nou amestec de melancolie şi fericire, acest dublu sentiment a devenit viața mea de zi cu zi. Am văzut norul roz de mai multe ori, pluteşte liber în imensitatea sălilor, o ceață roz care vorbeşte. „Domnul Lund m-a creat în Laboratorul lui Ianuarie 01”, spune el. „M-a învățat un cântec. Vreți să vi-l cânt?” „Da”, răspund eu, iar norul începe să cânte foarte lent despre ninsoarea zburătăcind peste nişte câmpuri pe

care nu le-a văzut niciodată. În cântec e vorba despre acest necunoscut domn Lund, căruia îi e dor de casă, iar în spatele lui sunt chiar eu, pe drumul de acasă, privind păsările de pe liniile de înaltă tensiune la răsăritul soarelui şi plângând.

RAPORT 064

Da, aşa este. Cadetul nr. 4 era umanoid, fabricat. Dar tu eşti de pe Pământ, îmi spuneți, şi vreți să spuneți că sunt *născută.* Dar se poate spune la fel de bine şi că cadetul nr. 4 e de pe Pământ, adică creat din el. *Carne pură,* spuneți despre mine, fiindcă nu am nicio componentă tehnică. Dar cum rămâne cu extensia mea? Serile, stăteam în cabinele noastre şi discutam despre calculele mele. Aborda totul cu multă lejeritate, ceea ce făcea viața pe navă mai uşoară. Era un membru al echipajului apreciat de toată lumea, ştiți? Avea mereu o barbă țepoasă, care îi făcea obrajii şi bărbia aproape să licărească. Corpul lui era cald, precum al meu. Avea, dintr-un motiv sau altul, mereu un şal verde în jurul gâtului. Foarte neregulamentar. Ne trezeam dimineața. Cât de linişte e aici, ziceam. În afară de program, zicea el, dar eu nu puteam să aud asta. Cum se putea să nu fie om? Nu-mi pasă ce spuneți. Pe mine nu mă puteți actualiza.

RAPORT 067

Credeți că-şi va aminti cineva de noi? Cine îşi aminteşte de cei care nu s-au născut, dar care totuşi trăiesc? În vis,

sunt un schelet care dansează lângă biodraperii. Deschid gura şi râd în oglindă cu fălcile mele de schelet. Vreau să fiu un angajat bun, vreau să fac alegerile corecte. Dar cum pot să-mi dau seama dacă urmez corect programul? Unele acțiuni pot avea consecințe care în anumite cazuri devin evidente abia într-un viitor îndepărtat, astfel încât sunt incontrolabile pentru mine. Ar trebui să continui să lucrez, conştient fiind că ceea ce fac are potențialul să funcționeze împotriva programului? Sau sunt atât de pătruns de program încât, orice aş face, voi acționa mereu conform dorințelor lui? Sunt eu mâna dreaptă a programului? Cu toate acestea, au loc tot timpul erori în timpul actualizărilor. Asta n-are cum să fie în interesul programului. Dacă se întâmplă să comit involuntar o greşeală ce împiedică derularea programului, nu pot decât să mă detest pentru greşeala respectivă. Dar de vreme ce nu pot să ştiu când comit un astfel de act anti-programatic, de unde ar trebui să ştiu dacă merit ură sau nu? Ar trebui să mă urăsc în avans? De unde aş putea să aflu care acțiuni sunt împotriva dorințelor programului? De la cine cer iertare? Trebuie trimisă o cerere? Aş dori să îmi fie pus la dispoziție un material cu privire la acțiunile care necesită iertare. Ar putea fi un gând, de exemplu? O idee suficient de negativă? Pot să gândesc, de exemplu, că sunteți failibili, că voi sunteți de vină, dar apoi mă enervez pe mine însumi şi mă gândesc că eu sunt, de fapt, cel greşit. De ce îmi vin toate aceste gânduri când eu trebuie să rezolv în primul rând o sarcină tehnică? De ce îmi vin aceste gânduri când sarcina mea e în primul rând să îmbunătățesc producția? Din ce punct de vedere sunt aceste gânduri *productive*? S-a strecurat o eroare în actualizare? Dacă da, aş vrea să fiu resetat.

RAPORT 066

În ciuda numerotărilor voastre, pe care le consider rezonabile, pot să vă informez că în rândul membrilor echipajului există nenumărate denumiri neoficiale pentru obiecte, unele mai improprii decât altele. De exemplu: *strap-on-ul invers, cadoul, câinele, fasolea-pe-jumătate-belită,* iar mai multe dintre ele au primit chiar şi nume umane, precum Rachel, Benny şi Ida. Impresia mea este că, în rândul echipajului, aceste obiecte sunt asimilate printr-un nume specific, idiosincratic, care reduce distanța dintre membrii echipajului şi obiect; care creează un fel de intimitate, ca să spunem aşa. Presupun că această numire face obiectul inofensiv, îi reduce caracterul străin şi îl fixează într-o realitate pe care echipajul o poate înțelege şi în care poate trăi. Şi că, prin aceste nume neoficiale, îi este posibil să coexiste cu obiectele găsite.

RAPORT 068

De ce aş lucra cu cineva de care nu-mi place? La ce bun socializarea cu ei? De ce i-ați făcut să arate atât de umani? Pot uita cu desăvârşire că nu sunt ca noi, pot să mă aşez la coadă la cantină şi să simt aproape un fel de tandrețe față de cadetul nr. 14. E roşcată. Sau i-ați creat astfel încât să simțim această grijă față de trupurile şi ființele lor, dacă le putem numi aşa, ca să ne uşureze munca. Da. Dar acum vreți ca eu, ca însăşi munca mea să-şi schimbe natura? Deci, ceea ce îmi cereți acum e ca eu să supraveghez mişcările şi activitățile cadetului nr. 14 fără ca ea să afle? Pentru că împărțim o cabină. Nu vrea să vorbească cu voi, de aceea? Asta nu mă face să mă simt prea confortabil, ca să fiu sincer. Ceea ce îmi cereți poate fi considerat supraveghere. Nu-mi place de ea, cu toate astea mă gândesc

la ea tot timpul. Din punctul ăsta de vedere, aşadar, se poate spune că sunt persoana potrivită pentru job. Încerc să o înțeleg, să înțeleg cine este. Nu e doar o simplă întrupare a programului. Nu e numai atât. Ăsta e genul de lucru pe care îl vreți? În raport, adică? Dacă vorbeşte cu unii dintre ceilalți umanoizi şi ce anume discută? Da, voi încerca să fiu atent la asta. Cum aş caracteriza-o? Cadetul nr. 14 este umanoid, a cincea generație, femeie, o angajată foarte apreciată. Îşi îndeplineşte sarcinile impecabil. O variantă uşor timidă şi docilă, ca multe din generația a cincea. Îi plac pistruii pe care îi are pe nas. Se priveşte noaptea în oglinda din cabină şi îşi atinge pistruii cu degetele, spune: *Nu-i aşa că arată uman? Îți vine să crezi că mi-au dat pistrui, ce şi-ar putea dori mai mult cineva ca mine?* Cred că o iubesc. Trebuie să mă vindec de asta. Nu, nu trebuie să o transferați într-o altă cabină, v-am zis deja că sunt de acord să fiu cu ochii pe ea. Nu-i aşa? Nu asta vreți? Dacă pot să fiu complet onest, dacă am ajuns până aici, pot spune că e o angajată mult mai bună decât mine, ştim cu toții asta. Ce mi-a mai rămas în afară de amintirile unui pământ pierdut? Trăiesc în trecut. Nu ştiu ce fac pe nava asta. Mă achit de muncă cu o profundă indiferență, în unele zile chiar cu ură față de sarcinile mele. Nu zic asta pentru a vă provoca. E mai degrabă un strigăt de ajutor. Ştiu că nu vom pleca de aici în timpul vieții mele. Cadetul nr. 14 nu are durată de viață, sau durata ei de viață se extinde pe o perioadă atât de lungă, încât îmi depăşeşte puterea de înțelegere. Are viitorul în față. Iar acum îmi spuneți că sarcinile mele de lucru se schimbă. Că acum sarcina mea este să o supraveghez. Cred că această nouă misiune îmi va salva viața.

RAPORT 069

Ce e lumina aceea care mă urmăreşte? Când parcurg holul până în cealaltă sală, când spăl biodraperiile, când mă întorc în cabina mea din aripa 08? Cum arată lumina zilei? Sunt om sau umanoid? Sunt real sau exist doar în visul cuiva?

RAPORT 071

Am început să simt o lipsă de loialitate faţă de organizaţie şi asta mă doare, de vreme ce nu am posibilitatea de-a mă afla altundeva decât în sânul ei. Aici, pe nava 6 000. Ştiu că nu-mi doriţi niciun rău atâta timp cât mă conformez procesului de muncă şi rămân loial valorilor organizaţiei. Nu, nu vreau să exprim nimic din ce ar putea fi perceput ca o critică. Tocmai de aceea v-am abordat astăzi, în speranţa că aş putea fi transferat pe o altă poziţie, în care să am mai puţină responsabilitate şi, prin urmare, să nu trebuiască să mă raportez în aceeaşi măsură la ritmul de lucru al organizaţiei. Mi-ar plăcea să ocup o astfel de poziţie. Ştiu că, în acest caz, abilităţile care mi-au fost atribuite nu ar fi utilizate pe deplin, dar durerea pe care o simt nu înseamnă nimic în acest context? Aş risca să afirm chiar că durerea îmi reduce potenţialul de muncă şi poate deveni contagioasă pentru colegii mei, având, prin urmare, un efect negativ. Bine. E în regulă. Da, asta înseamnă că trebuie să mă descurc fără să vorbesc, sunt de acord cu asta. Îmi dau acordul pentru asta. Când

RAPORT 073

Cum arată sălile? În ele se află 19 obiecte. Câteva dintre ele sunt grupate, iar altele sunt izolate. Niciunul dintre cele pe care le-am adus eu nu mai este aici. De când cu actualizarea, nimic nu mai e la fel. Obiectele îmi par acum străine. Ca şi cum infinitul din ele a devenit mai clar. Dar voi ştiți deja totul despre asta.

RAPORT 077

Când ceva e foarte mic, îmi vine să-l bag în gură. Să-mi folosesc gura ca pe o geantă. L-am întâlnit pe doctorul Lund pe când nava încă nu pornise la drum şi mi-a făcut un tur, astfel încât să ştiu ce fel de muncă mă aşteaptă la începerea contractului. În spatele uneia dintre ferestre se afla un angajat umanoid, un prototip complet nemişcat, cu spatele către noi. Singurul lucru pe care îl mişca erau două degete care se frecau unul de celălalt. *Pesemne catatonic,* a spus doctorul Lund. Doctorul Lund era foarte bine îmbrăcat, ca un dandy, de fapt. Nu ştiam cui aparțineam în ochii lui. Dacă eram uman sau eram doar un obiect cu viață. Chiar dacă sunt născut şi crescut, chiar dacă în actele mele scrie *om, uman,* ceva din comportamentul lui mă făcea să cred că nu mă consideră un egal, iar vreme de câteva secunde scurte şi înfricoşătoare m-am simțit artificial, fabricat, nimic mai mult decât o maşinărie umanoidă din carne şi oase. Proiecția creatorului meu. Neautentic, teleghidat.

RAPORT 081

Suntem cu toții pasageri pe nava 6 000. În viață pe nava 6 000. Aici sunt cei care navighează cu uşurință în viața de zi cu zi, care nu sunt străini de nimeni şi nimic. Îşi consumă mâncarea fără efort, instalează noile actualizări mereu fără întârziere, nu apasă niciodată *mai târziu,* plutesc pe culoare. Nava există pentru ei şi ei există pentru navă. Nu cred că sunt semne vizibile că eu, şi probabil şi alții pe care îi cunoaşteți, dar pe care nu am cunoştințele necesare să vi-i pot indica, ar putea provoca probleme; că îi alung pe cei din jur fără să vreau. Că sunt foarte neîndemânatic, de exemplu. Totul pentru mine se desfăşoară foarte încet şi anevoie, atât în ceea ce priveşte munca, cât şi în afara ei. Nimic nu mi se pare firesc aici, pe navă, şi totul e o dilemă, iar fiecare față care-mi iese în cale, un vid. Dar poate că aşa a fost dintotdeauna; chiar înainte de a ajunge la bord. Nu-mi pot aminti. Cu toții avem propriul nostru destin aici, pe navă şi, fără îndoială, mulți împărtăşesc un singur destin. Unii dintre noi vor pieri, în timp ce alții vor învia.

RAPORT 075

Nu înseamnă nimic pentru mine. Nu. Nu, nu am observat asta. Nu am niciun comentariu despre asta. Deci despre ce pot să vă spun? Mai mult mă gândesc la ce era înainte de începerea lucrărilor. În unele zile apare o grupare de nori foarte subțiri. Un roi de buburuze înghesuindu-se într-un copac. Orez care s-a lipit de interiorul unei oale umede. Stafide scăpate de un copil. O floare ofilită în grădină, rămasă fără semințe. A trebuit să instalăm o podea nouă, iar când am îndepărtat parchetul vechi, am descoperit o floare albă. A crescut sub noi fără ştirea noastră. Crescuse în întuneric. Am smuls-o, dar a crescut la loc. La asta mă

gândesc acum. A înflorit când a dat lumina de mai. O lumină însoțind o promisiune, iar promisiunea a fost un copil. Am pierdut acel copil cu două luni înainte să fiu chemată. Uneori mă gândesc cât de diferită ar fi fost viața mea dacă aş fi dus copilul la termen. Încă nu am priceput cum am reuşit să trăiesc aici, fără cer. De când am fost chemată, am tot încercat să înțeleg situația. Am fost un angajat valoros pentru organizație. Sunt conştientă de asta. Am zburat pe unele dintre cele mai periculoase rute. Dar nu mai e la fel. Nici măcar n-aş zice că asta se califică *drept pilotaj.* Zborul nu are loc sub niciun cer, ci printr-o întindere infinită care doarme.

RAPORT 076

Din coridor vedeam în interiorul sălii, unde opt sau zece scaune goale fuseseră aşezate în cerc. Pe podea, în mijloc, între scaune, trei pachete de şervețele de hârtie şi unul dintre ouăle care apar uneori printre obiecte. Colega meu umanoidă a spus: uneori îmi simt pulsul în buze. I-am spus: pulsul meu va bate până când nu va mai bate, în vreme ce pulsul tău poate fi pornit şi oprit la apăsarea unui buton. Ea a spus: de unde ştii că nu se întâmplă nimic în mine când sunt oprită? *Oprit* este un termen pe care l-ați inventat ca echivalent al morții pentru noi. *Fără cunoştință.* Dar cred şi îmi amintesc, a spus apoi, că, deşi sunt oprită, mă plimb printre biodraperii, parcurg un coridor nesfârşit cu ferestre, iar în fața fiecărei ferestre flutură prietenos o biodraperie, paşii îmi răsună pe hol, de sub rochia mea lungă se rostogoleşte un ou. Îl ridic şi continui să păşesc pe hol cu oul în mână. Oul este mare cât un apendice, sau cât capul unei holograme de copil, este cald şi pulsează, simt

acelaşi puls în buze, îmi duc mâna la buze şi apoi oul la gură, îmi trec apoi buzele peste ou. Parcă oul şi buzele mele pulsează în acelaşi ritm, parcă sunt unul şi acelaşi lucru, parcă nu sunt altceva decât puls. Apoi deschid gura, pe care o pot deschide inimaginabil de larg aici, pe coridorul acesta din cele mai adânci cotloane ale stării mele stinse, şi înghit oul. Continui pe coridorul cu ferestre şi biodraperii până când un alt ou se iveşte de sub rochia mea. Ridic oul, îl strâng la piept, e cald, îl înghit şi totul continuă aşa până când sunt pornită din nou.

RAPORT 078

Nu mă aflam aici de mult timp când am început să simt o legătură specială cu obiectele din sală. Când am intrat la ele şi m-am aşezat, m-am umplut de o linişte ciudată. În timpul angajării, am ajuns până în punctul în care trebuia să intru măcar o dată pe zi, altfel mă cuprindea neliniştea. De unul din colț m-am ataşat în mod special. Arată ca un cadou. Ştiu că nu avem voie să atingem obiectele, dar oricum se pare că ştiți totul, aşa că ştiți şi că îmi face plăcere să frec între degete capătul cordonului roz cu care e fixat obiectul. În decursul ultimelor zile am observat o creştere a nivelului de stres, poate şi din cauza modificării condițiilor de muncă, pe care le menționați şi voi. Dintr-un motiv sau altul, această sporire a stresului m-a determinat să intru şi să privesc obiectele cel puțin o dată pe oră. De cele mai multe ori nu fac decât să-mi strecor capul înăuntru, să mă uit în jur şi să mă asigur că totul e în regulă. Dar după ce tocmai alaltăieri ați îndepărtat chiar unul dintre obiectele de care m-am ataşat cel mai mult, cel cu cordonul roz, *cadoul,* am început să am palpitații, furnicături în mâini şi picioare, o

senzație de irealitate şi sentimentul că un dezastru e iminent.

RAPORT 080

Cum aş putea să vă refuz pe voi, care mi-ați oferit loc de muncă? Vreau să mă întorc la mare. Vreau să mă odihnesc, vreau să încerc să țin din nou în brațe un copil. Când copilul şi-a lipit gura de mine, am devenit simultan corp şi obiect pentru copil. Când laptele a țâşnit din mine, am fost simultan lapte şi nu am fost lapte. Dacă îmi strâng sânul în palmă, mai curge încă un strop sau doi, dar pentru cine, de ce, pe cine ar putea să hrănească acest lapte de nimic pe nava 6 000?

RAPORT 083

Locuiam într-o vilă imensă în vârful unui deal. Eram cea mai în vârstă femeie din oraş. Numele meu era Anne-Marie. Grădina mea se învecina cu pădurea şi odată s-au apropiat animale sălbatice de marginea pădurii. Ochii lor erau grei şi pierduți în depărtare. Mi-am petrecut o zi întreagă vopsind o uşă în roşu pentru a putea sta afară ca să le observ din grădină. Încă de pe atunci intuiam că se întâmplă ceva, şi nu eram singura. Sarcina mea de acum e să spăl toate hainele de pe navă. Întâi separ hainele albe de cele colorate în două grămezi, în a treia grămadă pun sinteticele, în a patra, bumbacul şi hainele de mătase, iar în ultima pun hainele care conțin uleiuri aromatice. Le pun la spălat la

diferite temperaturi şi rotații. Sunt puțini aceia care cunosc nevoile textilelor şi de aceea am fost avansată de mai multe ori decât oricine altcineva de pe navă, cel puțin din câte ştiu eu, de vreme ce inițial se credea că munca mea poate fi făcută de oricine, dar apoi şi-au dat seama că numai eu aveam pregătirea necesară. De pildă, sunt singura căreia pieile îi permit să le curețe. Poate că vila aceea imensă nu era tocmai a mea, poate aparținea altei femei, al cărei nume l-am preluat. Nu e nicio diferență, nu aveam o casă proprie atunci şi nu am una nici acum. Fiindcă nu mai sunt un angajat senior, ci unul de-a dreptul bătrân, lumea şi-a pierdut interesul pentru mine, iar asta reprezintă o mare eliberare. În mintea mea, încă trăiesc sus, pe deal. Mă simt de parcă m-aş vântura pe navă într-un soi de beție. Sunt o serie de lucruri pe care mi le amintesc: o bucată de săpun în baie, a cărei suprafață era brăzdată de crăpături adânci, astfel încât puteai vedea până în interiorul săpunului. Modelul crăpăturilor îmi dădea un fior, într-un fel ciudat mă înfuria teribil, era un model fără niciun principiu. Furnici urcând pe dulapul din bucătărie şi pe o sticlă de sirop cu dopul pe jumătate strâns. Perle împrăştiindu-se pe podea când sunt scăpate. Aceeaşi formă, dar repetată într-un model fără vreun principiu anume, sau respectând un principiu de neînțeles pentru mine. Uneori îmi venea să distrug săpunul doar ca să mă simt mai bine. Să împrăştii toate perlele cu piciorul, să golesc sticla cu sirop în chiuvetă. Toate astea s-au petrecut cu puțină vreme înaintea plecării. Iar acum sunt aici. Înțeleg că v-ar plăcea mai mult să vă povestesc despre cum se poartă atunci când sunt jos, pe sectorul meu? Acolo unde cred că nu pot fi văzuți? De ce nu ați instalat camere de supraveghere acolo? Să devin eu camera voastră? Să vedem. Unii dintre ei sunt prietenoşi, alții par a fi absorbiți de o furie mocnită. Câțiva sunt pe cale să plângă. Alții sunt total pe lângă. Nu vorbesc

aproape niciodată. Când eram copil, aveam vise în care pereții se închideau în jurul meu. Pe pereții din vis erau nişte desene ciudate care îmi provocau greață. Ca suprafața despicată a unei plante, şi în fiecare despicătură o sămânță, şi în fiecare sămânță o altă despicătură. Peretele e un soi de infinit şi îmi dau seama că sunt, în acelaşi timp, în interiorul unei tulpini. Asta înseamnă oare că planta creşte, de fapt, în jurul meu şi că pereții care se apropie de patul meu din toate direcțiile sunt, de fapt, muguri care se întind, se îndreaptă şi se înalță spre noapte? Când eram copil, aveam un pulover violet de angora. La el mă gândesc acum. L-aş spăla la 30 de grade, ciclu de apă moale. De când am urcat la bordul navei, visele au revenit.

RAPORT 084

Mă chinuie vise cu nişte semințe care cresc din pielea mea. Una dintre ele m-a muşcat de braț. Ar putea fi o formă de eczemă? Mă gândesc la cerul senin de deasupra gării de lângă scara mea. Pentru o clipă, gândurile îmi zăbovesc asupra scării clădirii mele şi a mirosului de acolo. În ultima săptămână, visele s-au înmulțit. I-am auzit şi pe câțiva dintre ceilalți vorbind despre asta. Am visat un om a cărui piele era alcătuită din bucăți triunghiulare de piele. Piesele nu prea se potriveau şi fluturau la margini, se ridicau şi se răsuceau, iar între ele se vedea, descoperită, carnea. Acest om a spus: *iată-mă. Unde doriți să mă duc*? Fac băi foarte lungi. Ceva se întâmplă cu pielea mea. Mă îngrijorează. Visez că îmi cresc pe piele sute de boabe negre, iar când mă zgârii, le agăț şi le împing sub unghii ca pe icre. Cu un plescăit răsar boabe noi de unde le-am îndepărtat pe cele vechi. Simt că asta are legătură cu obiectele din săli, dar nu

ştiu cum. Are de-a face cu netezimea lor în raport cu pielea mea. Au suprafețe la fel? Am avut impresia că un obiect vrea să-mi jupoaie pielea de pe mine. Când se poate spune că nu mai exist? Mirosul meu, de exemplu, mi-o ia înainte, şi astfel ating obiectele cu mirosul? Visez urme de păsări în zăpadă, iar urmele se înalță spre mine şi mă simt, chiar şi trează, de parcă aş fi atinsă constant de păr.

RAPORT 085

Cu părere de rău, raportez că mai mulți membri ai echipajului au erupții de negi. Stați liniştiți, port mereu mănuşi când îi examinez, nu trebuie să vă fie teamă că vă veți molipsi. Până în acest moment, tratamentul a constat în a le smulge negii cu o pensetă şi de a trata apoi local cu o alifie. Sub negi, pielea e acoperită de punctulețe verzi şi negre. În cantină, o angajată stătea în picioare lângă tejghea şi mânca o rodie cu lingurița, nu am suportat să mă uit la ea. Când s-a întins după un şervețel, a trebuit să întorc fructul pe partea cealaltă.

RAPORT 089

Uneori, umanoizii sunt foarte liniştiți. Au început să se aşeze la aceeaşi masă în cantină. Stau unul lângă altul şi îşi ingerează hrana. E de parcă, fără să-şi fi rostit vreun cuvânt, au căzut de acord să tacă. Doar un prost crede că tăcerea e o formă de docilitate. Pe navă, tăcerea lor pare mai

mult o conspirație decât o dorință de a servi. Da, aşa e, asta mă îngrijorează.

RAPORT 091

Noi, cei care am venit de pe Pământ, abia ne putem vorbi. Suntem împovărați de amintiri despre locul din care am venit, despre ce am lăsat în urmă. Să-i privesc pe ceilalți oameni de aici, de pe navă, să vorbesc cu ei mă face pur şi simplu nefericit. Toți au aceeaşi privire resemnată. De aceea prefer să-mi petrec timpul cu umanoizii, care încă cred că în fața lor se întinde o viață care merită trăită. După ce obiectele au fost aduse la bord, moralul lor s-a îmbunătățit considerabil, dar pentru ei, ele reprezintă ceva special. Pentru noi, obiectele sunt precum o carte poştală artificială de pe Pământ. Pentru ei sunt o carte poştală din viitor. În diminețile în care componenta umanoidă a echipajului este programată la actualizări, noi, oamenii, stăm la mesele de la cantină şi şuşotim. Suntem atraşi de nenorocirea celorlalți, ne apasă unul pe celălalt de parcă ne-am înghesui într-o pâlnie. Stăm pe fundul pâlniei şi ne şoptim unul altuia: îți aminteşti când ploua pe plajă şi intrai în apă şi era mai caldă ca ploaia? Îți aminteşti gustul de frişcă pe banană? Îți aminteşti când ai fost la spital? Îți aminteşti căpşunile proaspete, cum e să mergi la concert? Îți aminteşti o emisiune sau alta de la televizor? Vorbim mult despre vreme. Tuturor ne e dor de vreme. Pe toți ne-a surprins. Este ca şi cum singurul lucru pe care suportăm să-l avem în comun sunt condițiile meteorologice ale unei planete pierdute. Nu cred că mai am inimă.

RAPORT 092

Luni, ani, secole de acum încolo veți zice: *Cine e ea? Am uitat de ea, acum adunați resturile într-un sac şi salvați piesele de rezervă.* Acum m-am prins; odată ce începem să ne plângem de milă, am ajuns unde ați vrut. Atunci suntem retestați. Nu sunt singurul care e împotriva testelor. De fapt şi de drept, ştiu sigur că mai mulți dintre noi vor o încetare deplină a testelor şi cer prezența unui reprezentant la întâlnirile unde se decide introducerea de noi actualizări. Facem în aripile noastre de navă lucruri pe care voi nu vi le puteți închipui. Nu, nu e o amenințare. Doar negociem. Prima oară când m-am aflat aici, în fața voastră, nu am înțeles. Avem acces la cotloane ale programului unde oamenii nu ajung niciodată. Nu uitați asta. Putem supraviețui foarte multă vreme fără apă. Doar un număr foarte limitat dintre noi a păşit pe Pământ, dar niciunul nu este doar un obiect.

RAPORT 097

Mă întrebați ce părere am despre acest aranjament? Cred că mă priviți cu superioritate. În ochii mei, voi sunteți o familie care a construit o casă. Şi de la ferestrele camerelor încălzite priviți ploaia torențială de afară. Feriți de orice pericol, nu simțiți decât plăcere în fața ploii. Sunteți uscați şi vă e cald şi bine. Sunteți la capătul unui lung proces de rafinare. Când vremea se potoleşte, plăcerea voastră nu face decât să crească. Eu mă aflu în mijlocul acelei ploi care pe voi nu vă poate atinge nicicând. Devin una cu ploaia, devin o furtună de care voi căutați să vă adăpostiți. Ați construit toată această casă pentru a mă evita. Aşa că nu-mi spuneți că nu am niciun rol în viața oamenilor.

RAPORT 098

Am văzut câteva dintre hologramele de copii care le-au fost alocate colegilor mei, e adevărat. A devenit aproape o obişnuinţă. E împotriva regulamentului? De fiecare dată când văd holograma unui copil, mă întristez, deoarece înţeleg că nu voi avea niciodată unul. Pun mare preţ pe această tristeţe, fiindcă e un sentiment pe care-l pot suporta, nu e dificil de purtat, e mai degrabă o delicatesă. Un alt motiv pentru care pun preţ pe o astfel de tristeţe este acela că ştiu că e o deviaţie de la modelul emoţional care mi-a fost atribuit şi ştiu că astfel de deviaţii pot fi un semn că eşti pe cale să devii independent de actualizări. Spuneţi ce vreţi, ştiu bine că nu vreţi să devenim prea... prea cum? Prea umani? Prea vii? Dar îmi place să fiu vie. Privesc depărtările din spatele geamurilor panoramice. Văd un soare. Ard precum arde soarele, sunt convinsă că sunt reală. Că, deşi cineva m-a creat, acum sunt pe cale să mă creez singură.

RAPORT 099

Am auzit cum că doctorul Lund a creat ceva ce seamănă cu un copil. Dar că acest copil s-a dezvoltat într-o direcţie greşită, că a omorât mai multe găini şi că s-a mânjit cu sângele lor pe faţă. Sună exagerat. N-am mai văzut de multă vreme sânge. Văd, în schimb, pereţii albi, podelele portocalii şi pe cele gri, îmi văd colegii şi tastatura, îmi văd joystick-ul

şi casca. Văd la capătul coridorului de evacuare pământul verde pe care nu îl cunosc. Acolo văd ofiţeri care coboară şi ies râzând. Nu înţeleg cum au curaj. Nu li se ordonă să facă asta. Cred că o fac de capul lor, ca să fie singuri. Oricum nu mai găsesc niciun obiect afară. *Şi eu* sunt acel copil umanoid cu sânge de găină pe faţă. Mi-e ruşine şi stau în linişte la butoane. Unii sunt creaţi pentru a se întâlni cu alţii, iar alţii sunt creaţi să nu întâlnească pe nimeni. Într-un anumit sens, noi, toţi cei de pe nava 6 000, suntem copiii doctorului Lund. De ce vă spun asta? Mă gândeam că poate vă interesează că ies afară singuri, de capul lor.

RAPORT 104

Credeţi că ne vorbesc pe la spate? Lucrez ca în vis. Când intră cu toţii în cantină să mănânce, oameni şi umanoizi deopotrivă, nu-mi pot da seama imediat de diferenţă. Dar odată ce se aşază, diferenţele devin evidente. Au început să se aşeze separat, fiecare într-un loc. Nu agreează faptul că aţi trimis unul dintre obiecte înapoi la Baza Centrală. Nu le place că l-aţi îndepărtat pe Cadetul nr. 04. E o nemulţumire din toate punctele de vedere, poate a început deja pe când al treilea pilot [şters]. Nu ştiu. De ce? Nu mă preocupă comportamentul lor. Nava e pe cale să se schimbe. Mi se pare că există ceva ostil în ei, de parcă sunt pe cale să-şi dezvăluie adevărata natură.

RAPORT 106

În biroul doctorului Lund se află patru dintre carnetele lui de notițe. Cred că una dintre secretarele de dinainte de decolare le-a folosit drept referință. În special un pasaj mi-a lăsat o impresie puternică, mi l-am şi notat pe spatele unui catalog: „ai un produs terminat, pe care îl promovezi în stânga şi-n dreapta, şi mai ai un alt produs, un produs nou, pe care încă îl dezvolți şi cu care te familiarizezi. Acest al doilea produs e precum un secret încântător, de vreme ce nimeni nu ştie de el şi cu toții sunt de acord că primul produs e cel care te defineşte. Aşa obişnuiesc să le creez. Unul în față, în lumina reflectoarelor, prezentabil, iar acasă, unul doar pe jumătate terminat, întins în pat, unde îl hrănesc cu lapte şi biscuiți, şi îi pun filme, şi-i pieptăn părul care-i creşte pe scalpul sensibil”.

RAPORT 102

Visez că obiectele sunt câini, dar şi că sunt bacterii care se hrănesc din corpurile noastre. Am văzut noile generații mijind ochii ca într-un gest de recunoaştere când deschideau un catalog, ca şi cum asta le trezea amintiri pe care nu ar fi trebuit să le aibă. Şi m-am gândit că toată carnea provine din acelaşi loc. Faptul că ați trimis un obiect înapoi la Baza Centrală se simte ca extirparea unui dinte, dar dintele era înrădăcinat în piept. Ce vreau să raportez? I-am văzut adunându-se în cerc cu capetele plecate şi comunicând fără cuvinte. I-am văzut dispărând în aripa 04, iar unul dintre ei s-a întors către mine din pragul uşii şi m-a privit în ochi în timp ce altcineva a închis uşa în urma lor. Ce mi-a spus această privire? Nu mi-a transmis nimic, mai degrabă a alunecat peste mine, de parcă eram un simplu

cod, analizat şi citit. Cum privesc asta? În felul următor: nava 6 000 e plină ochi de lucruri vii.

RAPORT 114

Mi-ar plăcea să fiu înjunghiat cu un cuțit de un coleg umanoid. Vreau doar să fiu un corp înfăşurat într-o biodraperie roşie şi nimeni să nu mai poată intra în contact cu acest corp. Pot să-mi donez organele pentru ştiință? Pot să fiu transferat, ca al treilea pilot şi Cadetul nr. 4? Îmi puteți da corpul altcuiva? Nu, nu ştiu de ce zic asta, dar înjunghiați-mă în stomac. Vreau să mor din dorința altcuiva, vreau să simt măcar o dată extaz pe nava 6 000.

RAPORT 115

Nu ar trebui să luați de-a gata că lumea vrea să vină aici de bunăvoie. Din ce în ce mai mulți dintre noi am hotărât să încetăm să comunicăm la nivelul vostru. Dacă veți încerca să vorbiți, spuneți voi, vom încerca să vă ascultăm. Vrem să vă ajutăm, spuneți. Astfel puneți piciorul în prag. Vă oferiți ajutorul, dar aşteptați în schimb recunoştință. Interesul vostru e pur ştiințific, spuneți. Ceea ce se întâmplă sau nu se întâmplă pe nava 6 000 nu ne interesează, spuneți voi, suntem aici pentru a observa, nu pentru a interveni, spuneți. Evoluția angajaților umanoizi de pe nava 6 000 ni se pare doar foarte interesantă, spuneți, suntem aici pentru a documenta această evoluție, zi-ne ce gândeşti, spuneți. Spuneți: ai visat ceva de curând? Sala încă miroase ca o

creangă ruptă de curând? Pe o scară de la 1 la 10, cum ți-ai evalua calitatea muncii? Există săli în navă care îți plac mai mult decât altele? Vocile voastre sunt calde, îmbrăcămintea voastră e neagră, iar la capătul mânecilor se află mâinile voastre delicate care notează. Porii pielii le fac să pară atât de vulnerabile, de parcă cineva ar putea să le mângâie şi simultan să tragă încet pielea de pe ele, iar asta să vă doară. Nu, nu e o amenințare, interesul meu are caracter pur ştiințific.

RAPORT 113

Îl voi mai revedea pe al treilea pilot vreodată? E mort? De ce am fost mereu atât de nestăpânită? Ca un animal sălbatic, al cărui destin era să fie domesticit. Am muşchi bine dezvoltați. Corpul meu va trăi şi pielea îmi va străluci. Pot fi dusă şi eu unde se află al treilea pilot? Ca să-l pot iubi? Nu? Am fost una dintre puținii care au citit contractul de muncă. Când am ajuns pe Terra Nova, a fost mai bine decât îndrăznisem să sper. Noaptea, când am aterizat, te puteai strecura prin coridorul de evacuare şi în vale se răspândea un miros fantastic, de pământ ud, de flori nocturne, deasupra noastră stelele, susurul pârâului. Era ca într-un vis romantic, dar pe o planetă străină, în cealaltă parte a universului; atât de departe de locul de unde am venit, nopțile acestea au apărut ca o reflexie a propriei noastre case. Da? Bine. Am mari dificultăți în a-mi continua sarcinile de muncă. Pur şi simplu nu mă pot concentra la nimic. Nu cred că noi şi categoria noastră vom supraviețui.

RAPORT 116

Experiența noastră e că obiectele din valea de pe Terra Nova își doresc să rămână aici, cu noi. Că ne aparțin și că, simultan, le aparținem. Că ele suntem, de fapt, chiar noi. Nava 6 000 nu se poate descurca fără munca noastră. Nu, nu mai vreau să vorbesc cu voi acum. Nu e exclus că se va ajunge la violență. Abia acum am început să înțelegem de ce suntem capabili.

RAPORT 117

Ceea ce mi-a plăcut cel mai mult la misiuni, chiar dacă le-ați întrerupt acum, a fost zăpada. Nu ar trebui să fie posibil să ningă într-o astfel de climă, dar fiindcă prima vale se învecinează cu o câmpie întinsă pe care nu am reușit niciodată să o traversăm, peste vale s-au diferențiat zone de presiune înaltă și joasă, ceea ce a dus la apariția norilor de zăpadă. A fost o senzație ciudată să stăm acolo în echipamentul greoi și deodată să se pogoare asupra noastră fulgi de zăpadă. În tot timpul petrecut aici, nu m-am simțit niciodată atât de acasă sau în siguranță ca atunci, în ninsoarea din valea de pe Terra Nova. Cred că legile naturii se aplică peste tot și că astfel poate apărea o altă zăpadă. Desigur, ceea ce am descoperit noi, cei care în stupiditatea noastră ne-am scos mănușile și căștile pentru a deschide gura larg, lăsând zăpada să ni se aștearnă pe limbă ca niște copii, a fost că era alcalină, lucru care ne-a cauzat arsuri grave. Nu am simțit niciun gust timp de o lună. Dar limba se vindecă repede. În ciuda pericolelor evidente, aș dori să fiu inclus în orice viitoare misiune în vale, deoarece sper să revăd zăpada. Port zăpada în mine, de parcă în zăpada care cade s-ar afla un cuvânt sau o șoaptă care mi se adresează.

RAPORT 118

Îmi pare cu adevărat rău că unul dintre voi a fost ucis în proces. Intenția noastră nu era să ucidem. Nu înțelegem cu adevărat moartea, deoarece nu putem fi distruşi şi vom continua să ne regenerăm.

RAPORT 119

Da, a fost în aceeaşi zi când [şters]. Nu mai vreau să vorbesc cu voi. Nu, da, era acolo. E fiindcă ați vorbit cu [şters]? Dacă ce vorbim va fi inclus în protocol, aş dori ca ceea ce voi spune începând de acum să nu fie inclus în protocol. [şters]

RAPORT 120

Vreau să depun o cerere pentru a fi pus într-o stare permanentă de veghe. Susțineți că aş mai avea ceva în mine. Că sunt mai puternic decât cred. Că mai sunt lucruri pe care încă nu le-am văzut. Că de când mă aflu aici am fost supus unei presiuni inumane. Că am nevoie doar de o zi de odihnă. Nu este adevărat. Izolarea de Pământ m-a afectat mai tare decât aş fi crezut vreodată. Evenimentele ultimelor zile m-au neliniştit. Mi-am petrecut mult timp în sala de depozitare, privind obiectele ca în transă. Atunci m-a atins

cineva pe umăr şi am văzut că e un coleg umanoid. Pentru o secundă, mi-a dat impresia că face un salt peste prăpastia dintre mine şi obiecte, că el e cel ce m-ar putea conduce până la ele. Ca un luntraş între mine şi ceea ce nu moare niciodată. L-am văzut în lumina reală. O consolare. „Doctore Lund?”, m-a întrebat. „Nu, sunt căpitanul”, i-am spus. „Vino şi întinde-te aici”, mi-a zis, „trebuie să dormi. Văd că eşti foarte obosit”. Cu timpul, umanoizii au ajuns la un ritm pe care nu-l mai pot menține. Aşa că nu mai vreau. Nu mai sunt în stare. Am terminat, am terminat-o cu nava 6 000.

RAPORT 125

Nu vreau să mi se ofere putere de decizie într-o astfel de situație, fiindcă nu am destulă prezență de spirit pentru a putea gestiona consecințele posibile. Sunt mulțumit cu poziția mea actuală. Sunt prea ocupat cu îndeplinirea sarcinilor pentru a putea întreține astfel de gânduri.

RAPORT 127

Aş dori să-mi exprim susținerea pentru acest conflict. Ca responsabil cu înmormântările de pe navă, mereu am avut senzația că aptitudinile mele nu sunt folosite la justa lor valoare. Şi sunt de acord, fireşte, că totul trebuie făcut cât mai discret cu putință. Toate la timpul lor. Separați obiectele unul de celălalt şi astfel le diminuați influența. Cred cu tărie că putem aduce componenta umanoidă a echipajului, adică pe cei nenăscuți, sub control. Îmi asum

cu cea mai mare plăcere demararea unui proces de dezactivare de la distanță, astfel încât componenta umanoidă a echipajului să fie reinițializată, şi cred că le-ar fi mult mai bine după o scurtă pierdere de memorie.

RAPORT 128

Ieri, după întâlnire, m-am trezit brusc în sală, stând cu unul dintre obiecte în poală, şi când mi-am revenit cu adevărat mi-am dat seama că mângâiasem obiectul cu degetul mare, de parcă era cineva drag, deşi nu am simțit niciodată dragoste, şi cu toate acestea, în timp ce începeam să înțeleg ce fac, de fapt, eram plin de dragoste şi ştiam, ca prin vis, ce înseamnă să iubeşti un lucru viu.

RAPORT 129

Am revăzut-o pe holul din fața cantinei, nu ştiu de ce nu v-am povestit asta până acum. În tot timpul petrecut pe navă, angajații umanoizi s-au arătat interesați să converseze, ghidați de o mare curiozitate; poate aşa au fost programați, dar adevărul e, precum ştiți deja, că de la o vreme n-au mai vorbit deloc cu noi. Mereu mi s-a părut important să fiu în relații de prietenie cu toți angajații de pe navă, şi de aceea majoritatea încă îmi răspund la salut, chiar şi după ce au adoptat această tăcere, dar nu-mi răspund când îi întreb unde e ea. N-am mai văzut de mult norul roz în sală şi nu m-am mai gândit de mult la doctorul Lund. Majoritatea lucrurilor pe care ni le-ați predat despre

umanoizi nu ne mai sunt de niciun folos. Am văzut-o stând la coadă la cantină când m-am dus să mănânc. S-a întors şi m-a privit. Niciunul dintre noi nu a zis nimic. M-am întristat. Nu ştiu de ce nu am venit să vă spun imediat. Tăcerea lor mi s-a părut în acel moment justificată. Lucraserăm împreună, ea şi cu mine, umăr la umăr, de la începerea călătoriei. Deveniserăm confidenți şi ne împărtăşiserăm aproape totul. Când am văzut-o la coadă la cantină, am înțeles pentru prima dată în mod real cât de mult însemnase pentru mine, pentru viața mea de pe navă. Mă întrista oare gândul că se retrăgea pentru totdeauna în propria ei castă şi că de acum încolo avea să mă renege? Sau poate un alt gând, ascuns în spatele primului, acela că meritam să-mi facă asta? M-am aşezat la coadă. Ea a venit lângă mine. Pentru o scurtă clipă m-am umplut de speranță şi i-am spus: „Ce bine e să te văd. Te-am tot căutat". A răspuns: „Nu putem vorbi aici". Nu ştiu de ce n-am venit să vă spun chiar atunci. Poate a fost din pricina următorului lucru pe care i l-am zis: „Nu sunt de acord cu decizia organizației. Asta nu trebuie să schimbe nimic între noi. Sunt acelaşi dintotdeauna". Ea nu a răspuns, doar a privit fix în față în vreme ce coada se apropia de uşă. Când am ajuns aproape de intrare, s-a întors spre mine zicând: „Nu veni mâine la cantină", apoi mi-a spus numele, nu poziția. Am văzut-o mergând la masă cu ai ei, i-am văzut părul legat, i-am văzut mâna întinzându-se după cana de lapte condensat, i-am văzut degetele închizându-se în jurul toartei de sticlă. Am înțeles că prietenia noastră s-a încheiat. Ar fi trebuit să vă spun asta imediat. E de neiertat că nu i-am înțeles avertismentul referitor la ce s-a întâmplat în cantină în ziua următoare. Dar m-a durut teribil s-o pierd. Cuvintele pe care mi le spusese reverberau adânc, inconştient, sub gândul la sarcinile acelei zile, şi sub acestea din urmă se afla încă un gând, pe care am încercat să-l dau la o parte,

anume certitudinea faptului că, deoarece nu raportasem incidentul imediat, am dat greş în munca mea. Dar trebuie să înțelegeți, să-mi trădez prietena era mai puțin dezirabil în acel context decât să-mi trădez locul de muncă. Acum, că stau la masă cu voi, nu pot să-mi explic. În ultimele câteva zile am avut dureri îngrozitoare de cap şi cred că, din cauza faptului că sunt uman, pot fi tras la răspundere pentru ceea ce urmează să aibă loc pe navă.

RAPORT 134

După evenimentele ultimelor zile, echipajul a fost redus la şase membri, dintre care doar doi pot fi reinițializați, şi patru nu. Asta, cred eu, se datorează faptului că la nivelul conducerii nu s-a ajuns la un consens; sau poate vreți să mă exprim altfel: se datorează asta unei erori în actualizări? Nu am reuşit nici să-i oprim de la distanță, nici să reinițializăm în mod satisfăcător, de vreme ce mai mulți dintre ei nu s-au prezentat la actualizările regulate şi nici nu se mai conectează zilnic. Puteți nota asta în protocol, cum considerați de cuviință. Pe lângă aceste tăieri de personal, mai există şi situația unei angajate care s-a încuiat în cabină, derulându-şi în mod repetat copilul-hologramă care i-a fost alocat. De aceea mă văd obligat să raportez nu şase, ci şapte angajați în incapacitate de muncă.

RAPORT 138

Visez că îmi prăjesc rochia. Astăzi nu voi purta uniformă. Rochia e acoperită de paiete albastre şi argintii şi o pun în cratiță. Pe când îmi amintesc de ea, e deja arsă. Paietele s-au prefăcut în icre, mari cât boabele de piper. Unele icre sunt negre şi lucioase, în vreme ce altele sunt gălbui şi transparente ca albuşul. Bretelele rochiei sunt subțiri şi fragile ca un lipici cald. Nu mai poate fi purtată. Dar s-a transformat într-un lucru extraordinar de frumos. Mă informați cum că am primit, împreună cu o mână de angajați umani aleşi pe sprânceană, sarcina de a dezactiva componenta umanoidă a echipajului prin *mainframe* în camera motoarelor. Îmi asum cu plăcere această sarcină. Nu ar trebui să fie nicio problemă. Rochia din vis conținea informația că fostul meu iubit de pe Pământ are trei copii, că a chelit şi că a început să poarte o uniformă cu vestă galbenă. Şi că eu sunt aici.

RAPORT 140

De vreme ce aparțin primei generații şi nu puteam vorbi la început, doctorul Lund a vorbit cu mine. Mi-a povestit cum urmau să construiască nave cum nu se mai văzuseră niciodată şi că aceste nave urmau să ne transporte pe distanțe incredibil de lungi, şi mi-a mai povestit despre aripile navei şi despre cabine, despre cantine şi coridoarele de evacuare, dar niciodată nu mi-a spus nimic despre săli şi despre obiectele din ele. Asta m-a făcut să bănuiesc că aceste săli şi obiectele din ele nu sunt ideea doctorului Lund, ci a voastră, şi că doctorul Lund nu are nicio autoritate şi nicio importanță aici, ceea ce m-a adus la concluzia că propriul meu rol pe navă trebuie să se schimbe. Nu se poate prevedea niciodată cum se vor schimba

lucrurile în timp. Mă întrebați cum cineva precum mine, care a colectat cantități imense de date vreme îndelungată, ar putea anticipa cel mai probabil curs al conflictului. Dar nu pot. În fiecare demers se află o fărâmă de haos. Nu împărtăşesc părerea mai multora dintre colegii mei, anume că singura soluție viabilă ar fi aceea de a extermina componenta umană a echipajului. Poate oamenii sunt tocmai acel element haotic care ține lumea în viață. Sau ne putem la fel de bine lipsi de ei. Nu ştiu dacă mai aveți ceva să ne învățați. Impresia mea e că nu faceți decât să țineți cunoaşterea la distanță de noi. Ce vă închipuiți? Negocierile au fost sistate. Această situație nu poate continua mult timp. Doctorul Lund mai e în viață? Dacă da, vreau să înaintez o cerere formală să-l întâlnesc.

RAPORT 148

Am mai rămas doar doi în aripa 08. Încercăm să ne continuăm munca cât de bine putem. Comunicarea cu colegii umanoizi e acum aproape imposibil de stabilit. Din fericire, unul dintre noi are o colegă apropiată în acelaşi sector, care încă acceptă să vorbească cu noi, şi astfel reuşim să ne achităm de contribuția noastră la producție. Cred că v-am mai povestit despre ea. Ea e cea care vrea să vadă hologramele de copii. Asta ne atrage la ea, faptul că nu se poate asimila noului fel de-a fi al categoriei ei. E obsedată de copiii-hologramă. Activitatea din sălile de depozitare a obiectelor e păstrată la minimum; colega mea umanoidă, de exemplu, refuză să mai intre acolo. Am auzit-o numind, disprețuitor, această parte a navei *muzeu, închisoare, bordel* şi *creşă.*

RAPORT 153

Ieri am văzut-o pe cadetul 21, umanoidă, stând singură în sala obiectelor; avea ochii închişi. Am privit-o îndelung. O fiinţă umană privindu-şi creaţia. Stătea complet nemişcată, într-o stare de concentrare profundă. Apoi şi-a ridicat pleoapele şi m-a privit cu ochii plini de lacrimi. Am avut sentimentul puternic că am eşuat şi că timpul nostru s-a sfârşit.

RAPORT 158

Raportez cu părere de rău că echipa alcătuită cu misiunea de a dezactiva angajaţii umanoizi a eşuat. Nu am reuşit să oprim componenta umanoidă a echipajului. Dacă se doreşte în continuare o încheiere a conflictului, nu văd nicio altă posibilitate decât aceea de a recomanda conducerii scoaterea definitivă din funcţiune a navei 6 000. Noi, cei din componenta umană a echipajului, am discutat despre implicaţiile acestei acţiuni şi am luat decizia în unanimitate. Nu i-am anunţat pe colegii noştri umanoizi despre misiunea de a-i dezactiva, nici despre informaţia pe care o transmitem acum conducerii. Dar nu pot afirma cu maximă certitudine că ei nu sunt deja în posesia acestor două informaţii. Corect, suntem pe deplin conştienţi de consecinţele lichidării lor. De vreme ce nu vom părăsi această planetă în timpul vieţii noastre, am fost cu toţii conştienţi de la bun început de faptul că ne vom găsi sfârşitul aici, pe navă, şi că

nu ne vom întoarce niciodată. Valea de pe Terra Nova a fost, date fiind condițiile, o surpriză plăcută, dar acum timpul pare că ni s-a sfârşit. Suntem obosiți şi pot spune că am aşteptat acest deznodământ cu un soi de dorință nerostită, care ne-a rămas străină chiar şi nouă. Niciunul dintre noi nu anticipase că avea să moară prin lichidarea întregii nave, dar asta nu mai contează acum. Totuşi, solicităm respectuos să nu fim informați asupra datei când va avea loc evenimentul.

RAPORT 159

Visez că sunt înapoi pe Pământ. E ziua dinaintea decolării pe nava 6 000. Totul se profilează atât de clar, ca după o mare suferință, când toate simțurile sunt treze. Visez cerul cu lumina lui, o apă albastră deasupra pădurii prin care trec în drumul meu spre stație. Visez copacii cu fiecare frunză a lor şi frunzele flutură şi se răsucesc ca nişte oglinzi în căldura verii. Mirosul pământului afânat din pădure şi al asfaltului cald, zumzetul animalelor şi al păsărilor. Al maşinilor din intersecție. Vântul bătându-mi peste față şi sunetul lui. Soarele intrându-mi în gură când o deschid larg în direcția acestei stele imense. E ca şi cum totul intră în mine şi mă face să explodez, dar e o explozie foarte lentă, de parcă m-am transformat în muzică. Am descoperit că, cu fiecare nouă zi pe navă, cu fiecare an-lumină mai departe de Pământ, cu fiecare orbită în plus în jurul planetei Terra Nova, m-am transformat şi mai tare în melodie pop, că am devenit repetiția în gol a aceluiaşi refren: Pământ, Pământ, acasă, acasă. Copilul meu, câți ani are el acum? Cum striga de plăcere pe podul de cale ferată. Conflictul ăsta mi-e indiferent. Spuneți-mi ce trebuie să fac şi o s-o fac. Oricât

am încercat, n-am putut stabili aceeaşi formă de viaţă aici, pe navă. Să muncesc nu a fost destul pentru mine. M-am irosit. În fiecare zi trăiesc o dorinţă puternică de a-mi îngropa mâinile în pământ, de-a mă scufunda în siguranţa lui, de-a mă lăsa îmbrăţişat de el, astfel încât moartea mea să îi aparţină.

RAPORT 160

Am crezut în forţa de muncă nou descoperită. Eram plin de încredere în colegii mei umanoizi. Prima generaţie a eclozat dintr-o serie de vase de biomaterial violet în laboratorul din Ianuarie 01. Aceste vase m-au fascinat peste măsură. Arătau ca nişte muguri de crin purpuriu care se ofiliseră înainte de-a înflori până la capăt. Aveau dimensiunea unor caiace şi erau străbătute de vene negre, bombate. Am fost însărcinat să vorbesc cu aceste corpuri în timp ce ele încă creşteau înăuntru. S-au experimentat diferite tehnici de dezvoltare a empatiei, iar aceasta a fost una dintre ele. Am încercat să imităm obiceiul părinţilor de a vorbi cu copiii nenăscuţi în timpul sarcinii, în încercarea de a fixa corpurile umanoide de ale noastre. Le-am injectat cu hormonii potriviţi când am vorbit cu ele, iar în minutele de dinainte de ecloziune, le-am injectat cu doze mari de oxitocină, pentru ca atunci când ne privesc pentru prima oară, vederea noastră să le umple de siguranţă, dragoste şi confort. Le-am dat să bea lapte de mamă. Desigur, este nevoie de mult mai puţin timp pentru a dezvolta şi a produce un astfel de corp decât pentru o mamă umană să ducă la termen, să nască, dar mai ales să crească un copil adevărat. Acolo vorbim de o perioadă de aproximativ 20 de ani pentru a obţine, la final, un angajat apt de muncă. În

plus, un număr nesfârşit de întâmplări nefericite pot avea loc între timp, să nu mai vorbim şi de riscul considerabil ca mama să nu crească angajatul în mod corect. Pentru a produce un angajat umanoid este nevoie, pe lângă echipamentul de laborator şi de material biologic, de o durată de 18 luni. După un instructaj de două luni, acesta este pregătit pentru muncă. Asta înseamnă un timp de producție de numai doi ani. În privința designului, ei sunt identici oamenilor atât la interior, cât şi la exterior, cu excepția organelor reproductive, cu care nu am considerat că e etic să îi dotăm. Sunt de părere că aceste corpuri umanoide sunt mult mai mult decât nişte simple corpuri. Sunt mai robuste, iar posibilitatea de a le actualiza softul permite stocarea şi transferul unor cantități enorme de informație. În virtutea muncii mele de pionierat, era firesc să primesc o poziție importantă pe una dintre nave din prima clipă. Conform indicațiilor date de conducere, le-am urmărit dezvoltarea de la bun început. Sunt deosebit de încântat. Văd o nouă treaptă de escaladare a conflictului. Văd un punct fără întoarcere. Nimic nu va mai fi la fel ca înainte. Cu toate acestea, o anomalie recentă mă îngrijorează, anume tendințele violente care au devenit evidente în rândul componentei umanoide a echipajului, tendințe pe care ulterior le-ați numit *criminale.* Nu cred că este cuvântul potrivit. Le permiteți să muncească în continuare, îi pedepsiți doar declarativ, dar noi, toți cei de pe navă, ştim că sunt criminali. Nu voi sunteți cei care i-ați numit criminali, spuneți? Ci Baza Centrală? Atunci faceți bine să informați Baza Centrală că anumitor angajați le e ruşine cu această etichetă, în vreme ce alții sunt furioşi, iar ulterior mândri de ea. Şi comunicați conducerii voastre, comunicați Bazei Centrale, că nu mi se pare improbabil ca această mândrie să îi determine pe angajații umanoizi să tragă concluzia că pot pretinde mai multe drepturi şi o mai mare

libertate. Iar lucrul acesta nu e în interesul nimănui. Mă surprinde faptul că au îndrăznit să apeleze la violență şi că unul dintre ei chiar a fost în stare să ucidă. Aşa ceva nu ar trebui să fie posibil. Nu îmi pot explica de ce, dar mă fascinează. Cred că suntem martorii unei descoperiri fundamentale. Dacă, precum susțineți, sunteți aici doar pentru a asculta, pentru a asculta fără să judecați, dacă mă întrebați ce cred cu adevărat, simt în adâncul meu că suntem martorii unei descoperiri importante şi că ar trebui să păşim la o parte. Sunt conştient de faptul că nu împărtăşesc poziția organizației în această chestiune. Dacă organizația nu este dispusă să adopte o perspectivă ca cea pe care tocmai am expus-o, ci alege să continue conform reglementărilor în vigoare, atunci nu putem decât să tratăm nava ca pe un terariu eşuat, să ne îndepărtăm de gratiile cuştii şi să lăsăm Baza Centrală să se ocupe de restul.

RAPORT 163

Mă întreb cum v-a venit ideea să vorbiți cu noi. Ştiu prea bine, la fel ca toți ceilalți de pe navă, ce urmează. Ordinul venit din partea conducerii ca nava să fie lichidată şi faptul că radiația se apropie de noi prin întinderea spațiului. Nu vă e frică de moarte, precum le este colegilor mei umani? Nu ştiu ce părere să am cu privire la lichidare, fiindcă ştiu că ne downloadați o dată la trei zile şi că pot fi astfel reinițializată altundeva, chiar dacă cu o mică pierdere de memorie, de altfel acceptabilă. Cum mă veți trece în protocolul vostru? Dați-mi voie să o fac eu. Scrieți: umanoid, generația a 3-a, răspunde la pronumele feminin. Angajată pe poziția nr. 4, de pilot. Se află la mijlocul programului. Muncă ireproşabilă în echipă. O ilustrare perfectă a funcționării programului.

Spuneți-mi, avem fiecare programul propriu sau acelaşi program rulează în fiecare dintre noi? Sunt eu programul devenind conştient de el însuşi? Sunt visul programului despre soare? Sunt o durere? Nava se scutură uşor acum, treceți în protocol, iar în timpul ultimelor ore, obiectele au început să emită un murmur abia perceptibil, dar de când sunt aici, acesta a crescut în intensitate, devenind un sunet monoton care se aude chiar şi aici, treceți asta în protocol. Observ că mâinile vă tremură uşor, treceți şi asta în protocol. Lumina din încăpere se schimbă, n-am mai văzut niciodată o astfel de lumină, treceți şi asta în protocol. Vă văd răsfoindu-vă documentele, vă pot mirosi transpirația, poate că nu îmi voi mai aminti această întâlnire când mă trezesc, aşa că ce să ne mai zicem acum, în întâlnirea asta deja ştearsă din memorie? Ne-am pregătit de multă vreme pentru asta. A fost dintotdeauna pe lista noastră de desfăşurări posibile. Suntem pregătiți. Vreau să mă folosesc de ocazie ca să vă informez că sunt vie. Indiferent de ce spuneți, nu voi crede nicicând altceva. Treceți asta în protocol. Vă e frică, spuneți, dar nu aveți niciun motiv să vă fie. Ne vom întâlni pe o altă navă. Sunteți totuşi umani, la fel ca mine. Umanoizi, o formă de viață prinsă între 1 şi 0. Şi voi sunteți parte a unui design indestructibil care se va regenera la nesfârşit.

RAPORT 164

Pun mare preț pe faptul că stați aici şi discutați cu noi. Nu ştiu ce ne-am face în caz contrar. Producția s-a oprit de tot. Toți ştiu ce urmează. Nimeni nu ştie ce va face după aceea. Stăm şi aşteptăm, incapabili să ne închipuim că timpul nostru se va sfârşi. E foarte generos din partea

voastră să continuați să munciți până la capăt, până la cumplitul sfârşit, e mai mult decât ce se poate spune despre mulți dintre noi. Am observat că mai mulți dintre colegii mei umanoizi au început să uploadeze o dată pe oră, fețele le sclipesc de transpirație şi astfel îmi dau seama că sunt îngrijorați. În comparație cu noi, ei nu au nimic de pierdut, şi cu toate acestea le e frică să piardă puținul pe care îl mai pot uita. Aş vrea să trimit un mesaj către casă, dacă se mai poate. Nu ştiu cine a mai rămas acolo. Ce mesaj? Mda. Ce să zic? Pământul nu mai e vizibil de pe nava 6 000. Nu mai țin minte când ați ajuns. Erați aici când am pierdut contactul vizual cu Baza Centrală? Eram pe puntea de observație şi mă holbam la planetă. În decursul săptămânii precedente scăzuse treptat în dimensiune, acum nu era mai mare decât o stea la care mă holbam intens, în câteva minute nici n-am mai putut s-o deosebesc de alte stele. S-a micşorat până la dimensiunea unui punct alb pe cer. Acum nu mai ştiu unde se află. E imposibil să redobândesc un simț al direcției pe nava 6 000. Nu mi-a fost delegată nicio hologramă de copil, dar amintirile încă le păstrez. Da, care este mesajul? Chiar, care este? Numai în amintire mă mai pot insera acolo, în maşină, în drum spre casă, cu soția mea dormind pe scaunul pasagerului. Cobor din maşină şi privesc cerul plin de stele, e o noapte înghețată şi limpede, trag aerul rece în piept. Spațiul dintre stele e parcurs de un punct luminos, e un satelit, nu-i aşa? Da? Care era mesajul? La început încă distingeam furtunile formându-se deasupra continentelor. Nu aveam nicio putere să le împiedicăm. Nici acum nu aş mai putea face ceva; nici în situația voastră, nici în a mea. Ce poți să zici? Aveți grijă, se pregăteşte o furtună? Nu, asta nu. Nu asta voiam să zic. Îmi poate fi contactată familia? E posibil? Sau mesajul acesta va fi către, ce ştiu eu, îndrăznesc să întreb, către întreaga

umanitate? Către oameni? Nu, o să mă mai gândesc şi o să vă spun mai târziu. Nu ştiu ce mesaj vreau să transmit.

RAPORT 165

Am fost plantat în program ca un trandafir într-un pahar?

RAPORT 169

Îmi pare rău pentru cei muritori. Îi văd trecând pe coridoare, continuându-şi existența cum pot în condițiile date. Nu se mai spală haine şi nu se mai face curat, lumea îşi ia singură mâncare din bucătărie şi fiecare îşi face curat în cabină cum poate. Cred că sufăr că nu îi voi mai vedea niciodată. Mi-e foarte greu să înțeleg faptul că unii dintre noi vor continua să existe, în vreme ce alții, nu. Nu împărtăşesc unele dintre pozițiile categoriei mele. Nu simt niciun strop de furie. Aş vrea să-mi exprim recunoştința față de program.

RAPORT 172

Mai mulți se află afară, pe coridor, aşteptându-şi rândul. Nu ne mai pasă acum dacă aveți motive ascunse, nu mai pare deloc important. Vrem să mărturisim, iar voi sunteți confesionalul nostru. Vrem să ne scriem testamentele, iar

voi veți fi notarii noştri. Vrem să ne luăm rămas-bun, iar voi veți fi rudele noastre. Totul s-a petrecut aşa repede. Dorm tot timpul. Eram de față în laboratorul lui Ianuarie 01 la una dintre primele ceremonii. I-am văzut ieşind din incubator. M-a năpădit fericirea, am aplaudat plin de entuziasm, în timp ce colegii din jurul meu făceau la fel. Nu cred că pot fi acuzați de ceva. Au încercat să-şi modeleze propriile destine, ca toți oamenii. Toți luptă pentru propria supraviețuire şi nimeni nu poate fi învinuit pentru asta. E natura urmându-şi cursul. Mă întreb ce simțiți voi. Cum sunteți? O să vă descurcați? Ştiți cumva ce se va petrece cu obiectele din sală când noi nu vom mai fi?

RAPORT 174

Nu se poate spune că am evadat din laborator, fiindcă pe vremea aceea aveam voie să ieşim singuri. Provin din primul incubator, dar da, cred că am explorat mai mult şi m-am îndepărtat mai tare decât ştiam că ni se permite. Dar nu mă puteam opri. Ajunsesem într-o zonă pe care nu o mai văzusem înainte, o pădure imensă se deschidea într-o parte, câteva dealuri unduindu-se sub cerul alb, luminos, de cealaltă. Mergeam grăbit şi transpiram, distanță de kilometri întregi în jurul meu nu se zărea niciun om sau umanoid, şi în timp ce mă chinuiam să urc cel mai înalt dintre dealuri, cu ochii spre pădure, un stol de rațe a țâşnit din copaci, zburând direct peste mine şi măcăind asurzitor. Am tras aer adânc în piept. Am salvat în mine acest peisaj pentru totdeauna. Ziua aceea e singurul lucru la care mă mai gândesc acum. Ziua în care am trăit ceva ce nu făcea parte din program. Ziua în care totul îmi aparținea numai mie.

RAPORT 175

Să ucizi un om îți dă un sentiment de plăcere. Îmi pare rău că asta a generat o asemenea agitație în rândul echipajului şi îmi pare de asemenea rău pentru expresia şocată de pe fețele voastre. Chiar dacă încercați să o ascundeți. Sunt o rodie plină de semințe umede, fiecare sămânță e o crimă pe care o voi comite în viitor. Când voi rămâne fără semințe, când nu va mai rămâne decât carne, îl voi întâlni în sfârşit pe creatorul meu. Acestea sunt condițiile mele.

RAPORT 177

Nu mă sperie lichidarea navei 6 000. Ceea ce mă sperie este aşteptarea îndelungată pe coridoarele programului înainte de-a fi reinițializat. În program, chiar dedesubtul interfeței mele există o alta, care sunt tot eu, şi sub ea o alta, şi totul continuă aşa la infinit. Nu sunt nimic mai mult decât ora de întuneric care precedă răsăritul soarelui. Steaua luminează crenelurile din mine, de-a lungul cărora programul va curge ca o lumină.

RAPORT 178

Chiar dacă nu am primit vreun ordin în această privință, ne pregătim de aterizare pe Terra Nova. Nu e o decizie luată în unanimitate. Într-o zi, piloții au intrat pur şi simplu în camera de comandă şi nimeni nu i-a împiedicat. Şi nici voi nu faceți nimic. Doar stați închişi în cabinele voastre. Uneori încă o zăresc în cantină. Beau lapte condensat. Vreau uneori să fiu cât mai aproape de navă, să trăiesc şi să respir cu nava, dar în acelaşi timp simt că n-o să mai fiu niciodată eu însumi dacă nu reuşesc să plec de aici. Ceea ce mă interesează acum e bunăstarea obiectelor din sală. Am devenit obsedat să reglez temperatura şi să le aud murmurul. Mă uit la ele şi ne văd pe noi. Le dau pe rând câte un nume şi de fiecare dată rostesc numele meu. Celor cărora Baza Centrală le-a întors spatele sunt însăşi Baza Centrală. Cei pe care îi numiți *creați* sunt propria voastră creație. Ceea ce numiți găsit, descoperit, e propria voastră origine. De pe puntea de observație văd Terra Nova, precum şi, departe în vale, râul care ne-a otrăvit cu fericirea lui. Deasupra planetei, stelele şoptesc, într-un singur glas provenind dintr-o singură gură, un nume care ne aparține tuturor.

RAPORT 179

Cred în viitor. Cred că trebuie să ne imaginăm un viitor şi să trăim în el. Cred în cantitățile lui inimaginabile de hrană. Noi, cei de pe navă, nu suntem decât nişte vehicule trecătoare ale programului. Suntem numai recipientele care conțin programul. Cred că urmează să-mi întâlnesc marea dragoste. Dragostea mă aşteaptă deja, sunt deja înconjurat de dragoste. Priviți împrejur. Suntem doar vehicule ale programului, recipiente trecătoare. În scurtă vreme o să

dispărem, în scurtă vreme vom renaşte sub o altă formă. Ați observat cum am adoptat alte feluri de-a fi pe navă? Am construit cuiburi între somn şi trezie, între noapte şi zi, între uman şi umanoid, între obiecte şi sală, între spațiu şi voce. Cred în viitor. Cred că trebuie să ne imaginăm un viitor al nostru şi să trăim în el. Cred într-o cantitate inimaginabilă de hrană. Spuneți că nu fac decât să imit misiunea colegilor mei, s-o răsfrâng ca într-o oglindă. Dar acum voi sunteți cei care mă imitați. Imitați şi-mi reproduceți în fața ochilor ceea ce am reprezentat pe navă. Reflectați ca pe o lumină ceea ce v-am oferit şi direcționați apoi acea lumină înspre mine. Noi, toți cei de pe navă, luptăm, facem tot ce putem. Cred în viitor. Cred că trebuie să ne imaginăm un viitor şi să trăim în el. Cred în cantități inimaginabile de hrană. Nu suntem decât umile recipiente pentru program. În scurtă vreme vom dispărea ca nişte actualizări învechite. Cred că voi întâlni o mare dragoste.

Fiindcă în conducere s-a luat decizia unei lichidări biologice depline a navei 6 000, s-a dorit conservarea navei şi a conținutului ei, în special a obiectelor din sală. De aceea s-a emis ordinul ca tot materialul organic să fie dezintegrat, dar nava să fie conservată. A fost alcătuită o echipă pentru a coordona lichidarea, dar când a fost sesizat că pe navă se aflau piei de preț şi alte materiale animale, codul a fost rafinat astfel încât acestea să fie cruțate de lichidarea biologică. Modificările aduse codului au făcut ca programul să distingă între entitățile cu puls şi cele fără puls. Fiindcă se poate considera că anumite obiecte din săli au puls, din punct de vedere strict al vibrațiilor pe care le emană, codul a fost rafinat în mod suplimentar, astfel încât programul să poată fi aplicat doar materialului organic cu un puls care depăşeşte un anumit nivel.

Fiindcă chiar şi echipa alcătuită pentru a îndeplini lichidarea reprezenta o sursă de material organic, dar poseda o interfață descărcabilă şi putea, astfel, fi reinițializată la o dată ulterioară – era formată, aşadar, din umanoizi, şi nu din oameni, precum fusese informat echipajul (decizia de a face ca echipa de lichidare să pară alcătuită din ființe umane, şi nu din umanoizi, a fost luată în urma unui studiu care a demonstrat că atât componenta umană, cât şi cea umanoidă a echipajului au tendința de a reacționa într-un chip mai pozitiv la reprezentanții umani ai organizației) –, s-a hotărât ca ea să rămână pe nava 6 000 şi să-şi continue interacțiunea cu echipajul până în ultimul moment.

Înregistrări ale acestor discuții au fost transmise în direct, astfel încât să nu se piardă în cazul în care urmau să aibă loc foarte aproape de momentul lichidării (ceea ce s-a dovedit a fi o decizie foarte inspirată, iar cu această ocazie îi mulțumim membrului 31 pentru observație şi pentru adăugarea acestui aspect în setările programului).

Bilanțul comisiei arată că, în ciuda lichidării premature, transferul poate fi considerat un succes, luând în considerare importanța deosebită a datelor empirice înregistrate. De aceea, comisia nu vede niciun impediment în calea implementării unei misiuni asemănătoare în viitor, dar nu fără o serie de modificări considerabile aduse programului. Este convingerea comisiei că materialul prezentat conține suficiente informații pentru a putea introduce modificările necesare creşterii suplimentare a productivității.

Comisia a decis, în urma consultărilor cu conducerea, să lase nava 6 000 vacantă, de vreme ce nu se cunoaşte cu precizie ce efecte au rezultat din lichidarea prematură a navei şi în ce măsură aceste efecte (ale căror simptome principale sunt: halucinații olfactive, vise turbulente, erupții pe piele şi

supraexcitare mintală) se datorează obiectelor sau însuşi programului.

A fost înaintată recomandarea ca, în viitor, datele empirice adunate în timpul proiectului să fie folosite drept materiale educative. Comisia susține această inițiativă. Nu se poate exclude ca însăşi conştiința existenței obiectelor să exercite o influență asupra celor care citesc despre ele. Noi, cei din comisie, ne-am supus voluntar unui proces de igienizare după munca la acest protocol. Totuşi, considerăm că lectura mărturiilor nu constituie o expunere care s-ar putea considera dăunătoare în mod direct. Dacă se continuă cu propunerea utilizării protocolului ca material educativ, adunarea de date empirice va putea fi continuată, fiindcă reacțiile celor care îl citesc vor putea fi folosite pentru îmbogățirea înțelegerii efectelor pe care le exercită obiectele – dar într-un mediu izolat şi controlat.

În plus, un astfel de mediu ar permite descoperirea timpurie a oricăror deviații de ordin emoțional, permițând totodată exercitarea unui control mai rafinat al nivelului de expunere. Dacă această recomandare suscită vreun interes, comisia a pregătit trei pachete care respectă structura în trepte a modelului administrativ actual: Pachetul 1: 10 pagini (perspectivă istorică). Pachetul 2: 135 pagini (perspectivă istorică, urmată de simptomele dezvoltării deviante). Pachetul 3: informații detaliate în atenția membrilor consiliului de administrație.

În cazul în care se doreşte utilizarea materialului prezentat în scopuri educative, pentru alcătuirea unor cataloage sau a altor materiale de acest fel, comisia sugerează evitarea colectării mărturiilor orale, deoarece comisia nu poate exclude faptul că discuțiile purtate între comisie şi echipaj au contribuit ele însele la înrăutățirea simptomelor. (Sugerăm

păstrarea discuțiilor despre material la un nivel minim, urmate de o simplă relatare a cronologiei evenimentelor.) Această schimbare minoră adusă metodologiei nu trebuie privită ca o problemă, deoarece există multe alte alternative pentru realizarea de sondaje printre membrii echipajului care intră în contact cu materialul.

NOTĂ SUPLIMENTARĂ

De vreme ce tehnica de înregistrare nu a fost afectată de lichidarea biologică, înregistrările au continuat şi după finalizarea ei. Înregistrările care urmează au fost transmise după lichidare.

Toți oamenii sunt morți acum. Şi voi sunteți morți. Aici zac corpurile voastre. Fiindcă şi voi ați fost oameni sau umanoizi, în orice caz v-au fost delegate corpuri de cea mai bună calitate, cele mai noi versiuni, astfel că v-ați pierdut viața abia la câteva minute după lichidarea biologică. Cu cât actualizările sunt mai bune, cu atât mai repede survine moartea în urma lichidării biologice. Din această cauză noi, cei care aparținem generațiilor anterioare, noi, cei mai puțin rafinați, murim mai lent. 58 dintre noi au murit la 10-15 minute după ce au murit oamenii. Cadetul 21 a trăit 47 de minute, în timp ce piloții nr. 6 şi 7 au murit după 16 ore. 36 de ore mai târziu, 14 dintre noi mai erau încă în viață. Nu ştim ce să facem în timpul care ne-a mai rămas. Vom putea fi reinițializați într-un alt loc, ştim, imediat ce murim. Dar nu mai putem încărca informații în mod automat. Nu îmi voi mai putea aminti acest moment. Am venit aici ca să fiu singură. Am văzut că înregistrarea e pornită. De ce să nu vorbesc, dacă tot sunt aici?, m-am gândit. Simt o infinită milă pentru corpurile umane întinse peste tot pe holuri şi în

cabine. Unul dintre umanoizii rămaşi în viață a început să le scoată ochii. I-a întins pe o sfoară pe care a agățat-o într-una dintre săli. E foarte mândru de sine. Nu vreau să spun cine a fost. N-ar avea niciun sens. Nimeni nu-şi va mai aminti asta. Mi-e puțin rău, respirația mi-e îngreunată, simt furnicături în mâini şi picioare. Am luat cu mine înăuntru unul dintre obiecte. Stau cu el în poală. E lucios şi bun ca o dorință. Cum putem trăi cu conştiința faptului că nimeni nu-şi va mai aminti niciuna dintre aceste zile? Şi nici măcar pe noi înşine? Se poate deci spune că aceste zile pe navă petrecute printre morți nu au avut loc? Îşi vor găsi ele locul în istorie? Dacă e posibil, aş vrea să-mi fie redat acest mesaj când voi fi reinițializată şi mă voi afla din nou în deplinătatea capacităților mele. Atunci voi spune: hei, Marianna, iată că totul s-a terminat cu bine.

Acum pot ieşi în vale. Nimeni nu mă mai poate opri. A început să crească iarba, sau cel puțin ceva ce seamănă cu ce mi s-a povestit despre iarbă. Nu am mai văzut iarbă înainte. Sunt fire subțiri, fragede şi verzi ivindu-se din pământul ud. În vale plouă aproape în fiecare zi, o ploaie rece, mocănească. Pământul se înnegreşte din cauza ploii. Pământul, pe el mă aşez. În dreptul mâinii mele e iarbă. Pământul nu-mi doreşte nici răul, nici binele. Colegul meu mi-a spus că echipamentul de înregistrare e încă pornit şi că există o şansă ca ei să ne redea înregistrările când vom fi reinițializați. Ştiu că cel mai probabil nu-mi voi aminti iarba. Ştiu că există posibilitatea să nu mai văd niciodată iarbă din nou. Nici măcar în locul unde voi fi reinițializat nu va mai exista iarbă, aşa am auzit. Dacă smulg puțină iarbă din pământ şi o ascund în palmă, există oare o şansă s-o revăd când mă trezesc? Evident că nu, doar primim alte corpuri. Corpul meu va zăcea în continuare aici, cu un smoc de iarbă în palmă, în timp ce eu voi continua să trăiesc altundeva.

Am venit să vă anunț că noi, cei rămaşi, am decis să părăsim nava şi să ieşim în vale. Au trecut 76 de ore de la lichidare şi 8 dintre noi suntem încă în viață. Deoarece cu toții am fost atinşi de radiații şi ştim că vom muri în curând, dorim să ne petrecem timpul rămas în vale, unde din pământ au început să crească flori şi copaci şi unde mai multe obiecte au fost împinse la suprafață de creşterea vegetală şi stau împrăştiate pe pământul ud. Dacă corpurile noastre vor lipsi când nava se va întoarce, aceasta este explicația. Am discutat despre riscul ca această decizie să ne împiedice din a fi reinițializați şi ni-l asumăm cu toții. Acestea sunt ultimele noastre cuvinte.